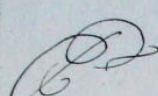

Faráři v Drahotuších

§ I. III

 Circa Personam Barocki.
 Ego Andreas Josephus Kellner, sumanno-
 rum 53. status Civilis ordinatus ad Presbyterum
 anno 1744. per Reverendissimum et Celsissimum
 Dominum Dominum Jacobum Ernestum Principem
 de Lichtenstein Episcopum Olomucensem ad
 Titulum a Reverendissimi ac Illustrissimi Domini
 Joannis Josephi ^{Comitis} Rodstatzky, Cathedralis Ecclesiae
 Olomucensis Canonici haeclitarii Domini in
 Bartschendorf.

A tempore adepti Presbyteratus sui Cöpera-
 tor Magnifico annis 8 apud Barockum Francis-
 cum Schmid, dein apud Dominum Pecanum Wenceslau
 Bohm Lepnicij Cöperator anno 1. et quä Capellanus
 in eodem Loco annis 16. Capost sacrus Barockus Fra-
 hatuschij, ubi sum 3. annis. Fui super hoc beneficio
 investitus Olomucij in Consistorio per Reverendissi-
 mum ac Excellentissimum Dominum Vicarium Gene-
 ralem Comitem Leopoldum Rodstatzky. instalatus
 vero per Dominum Pecanum Lepnicensem Jacobum
 Fritscher. Secretum Investiturae exhibeo.

Faráři v Drahotuších

Martin Vévoda

Drahotuše 2010

PŘEDMLUVA

„Faráři v Drahotuších působili většinou delší čas (10–30 let), tedy dostatečně dlouho na to, aby farnost mohli zvelebit nebo naopak jí uškodit“.¹

Tato věta se stala výzvou a byla na počátku myšlenky, aby se posbíralo pokud možno co nejvíce dostupných pramenů, pomocí kterých bychom mohli vytvořit seznam kněží, ať už pocházejících z Drahotuš nebo těch, kteří zde působili v duchovní správě. Další významnou motivací k sepsání Dějin katolické duchovní správy v Drahotuších bylo, že jsme spolu s celou katolickou církví prožívali Rok kněží vyhlášený papežem Benediktem XVI. k příležitosti 150. výročí od smrti sv. Jana Maria Vianneye, faráře arského patrona kněží.²

Nakonec po více než ročním úsilí se podařilo vytvořit seznam celkem 168 kněžských osobností, více či méně známých. Tento seznam může být samozřejmě neúplný, ale i tak se jedná o obdivuhodně vysoké číslo, což svědčí o dobré práci pisatelů obecních i farních kronik. V dostupných pramenech se tedy píše o 39 kněžích, rodácích, kteří z drahotušské farnosti pocházejí, 40 duchovních správcích farnosti a 95 kaplanech. Duchovní správce farnosti byli většinou jmenováni jako faráři nebo pokud byli ustanoveni jen na krátkou, přechodnou dobu, byli ustanoveni administrátory. V nepříznivé době komunistické éry, kdy byla v minulém století náboženská nesvoboda, nebyli zpravidla duchovní správce jmenováni faráři vůbec, a tak zůstalo jen u administrátorů. Pokud jde o kaplany, vyskytuje se v kronikách taktéž více názvů pro tuto funkci ve farnosti. Tzv. *kaplani* bývali zpravidla ustanovováni ve farnosti na delší období. Vedle kaplanů se však vyskytuje i titul *kooperátor*. Kooperátoři byli pravidelně, většinou každý rok, střídáni, jak se s tím u funkce kaplana setkáváme i dnes. Šlo o kněze ne dlouho po kněžském svěcení. Úmyslem biskupa bylo, aby se tito kněží ve více farnostech zaběhli a získali tak více nových a zajímavých zkušeností.

Toto dílo nemá být jen pouhým historickým soupisem většinou pro nás neznámých a časově vzdálených osob, ale chce naopak upozornit, že každý z níže uvedených kněží byl významnou osobností pro svou dobu a že byl osobností povoláním Bohem, aby mu sloužil jako kněz a prospíval lidem ve farnosti. Toto dílo je proto věnováno kněžím, o kterých se zde píše. Někteří ještě žijí, ale většina z nich už je po smrti; a protože kněz nemá vlastní rodinu, která by ve farnosti udržela vzpomínku na jeho osobu, jsou odkázáni na jinou, tzv. *farní* rodinu, aby si na ně farníci vzpomněli a modlili se za ně doma, v kostele nebo na místě jejich posledního odpočinku.

Pokud to šlo, byla vyhledána základní životopisná data těchto kněží: narození, kněžského svěcení - ordinace a úmrtí. Jestliže se podařilo v některých případech připsat i něco navíc z jejich života soukromého nebo ze života farnosti, může nám to posloužit, abychom si lépe uvědomili, že to byli lidé jako my, potýkající se se svými problémy a těšící se z obyčejných maličkostí, které jim dělaly radost.

¹ Drahotuše, *historie a přítomnost*, Hranice 2008, s. 197.

² Část Listu papeže Benedikta XVI. k vyhlášení Roku kněží u příležitosti 150. výročí úmrtí svatého faráře arského s jeho životopisem je přiložena níže jako příloha 1.

PODEKOVÁNÍ

Děkuji všem, kteří se podíleli na vytvoření tohoto díla. Drahotušským farníkům spolu s jejich duchovním otcem, Radomírem Šidlejou, kteří jakkoliv pomohli při sbírání zajímavých informací a svým nadšením a zájmem mě povzbuzovali. Paní Zdeňce Mollinové za překlad části Pamětní knihy farnosti Drahotuše psané německy a za její další cenné informace, i paní Ireně Krškové, která se rovněž podílela na překladech z němčiny. Panu Štěpánu Kohoutovi za poskytnutí důležitých informací ze Zemského archivu. Všem těm, kteří byli ochotní poskytnout k nahlédnutí Pamětní knihy dalších farností nebo mi byli ochotni zprostředkovat jakékoli cenné informace či fotografie.

Dějiny katolické duchovní správy v Drahotuších

První zmínky o drahotušské duchovní správě úzce souvisí se zprávami o drahotuškém farním kostele. Jedna z nejstarších zpráv uvádí, že v letech 1534–1535, kdy už kostel stál, došlo k přistavění kamenné věže kryté břidlicí - je pravděpodobné, že jde o věž stojící dodnes. Druhá uchovaná zmínka dokládá, že v roce 1546 tehdejší drahotušský duchovní správce Jiří Slovák (Georg Slovák) nechal na dvoře fary vykopat studnu.³

Jména farářů, ani podrobnosti o dřívějším církevním životě nejsou známy. Lze předpokládat, že kostel zde existoval již v 1. polovině 14. století.⁴

Seznam kněží, ať už jde o drahotušské faráře, kaplany a nebo kněze, drahotušské rodáky, a jejich životopisná data, je vytvořen na základě těchto dostupných pramenů: *Pamětní knihy farnosti Drahotuše*, *Paměti drahotušských kronikářů* a nekrologií a katalogů olomoucké arcidiecéze. Zpočátku je poslušnost farářů přerušovaná. Teprve od roku 1644, kdy byly zavedeny křestní a oddací matriky, lze zjistit poslušnost drahotušských farářů přesněji.⁵

1. 1546	P. JIŘÍ SLOVÁK
2. 1550–1555	P. JAN PEČÍNKA (zemřel v Drahotuších)
3. 1555–1558	P. GABRIEL (zemřel v Drahotuších)
4. 1558	P. KRIŠTOF (dosluhoval)
5. 1559	P. JAROLÍM
6. 1561	P. MATYÁŠ
7. 1573–1574	P. JIŘÍK
8. 1576–1579	P. JAN PILA (zemřel v Drahotuších)
9. 1558–1592	P. VIKTORIN PŘIBYSLAVSKÝ (zemřel v Drahotuších)
11. 1602–1603	P. BLAŽEJ BOROVSÝ (farář v Hranicích a Drahotuších)
12. 1609–1622	P. VINCENC ČELKA
R. 1622 fara předána jezuitské misii.
13. 1623–1624	P. SAMUEL TUČEK, zámecký kaplan z Holešova
Po stížnosti Drahotušských na jeho devítiměsíční nepřítomnost poslal jezuitský misionář P. Skuttellan žádost o dosazení jiného kněze. R. 1624 přišel do Drahotuš P. Valentin Topolanský. ⁶
1626–1627	KATOLICHTÍ KNĚŽÍ Z DRAHOTUŠ VYPUZENI

³ Viz *Pamětní kniha* (dále jen PK) *farnosti Drahotuše*, svazek I., s. 1, psaná farářem Vysoudilem, který v Drahotuších působil v letech 1867–1876.

⁴ *Drahotuše, historie a přítomnost*, s. 189.

⁵ Viz PK *Drahotuše*, svazek I., s. 5. Vedení matrik vyžadoval na základě konzistoriálního nařízení lipenský děkan Matouš Bernard Kristelius od roku 1657, ale v Drahotuších byly užívány už v roce 1644 (viz tamtéž).

⁶ *Drahotuše, historie a přítomnost*, s. 195.

14. 1624–1626 a 1644–1646 P. VALENTIN TOPOLANSKÝ

(na jiných místech PK je nazýván jménem Jan). Zemřel 13. 12. 1646 v Drahotuších v padesátém roce života a byl pohřben ve farním kostele před hlavním oltářem.⁷

15. 1646–1657 P. TOMÁŠ HICKEL

Nar. ve Svitavách. R. 1652 byl na stížnost patrona farnosti Maxmiliána Ditrichštejna, že nesl v procesí nejsvětější svátost oltářní se zakrytou hlavou, odsouzen k pořízení lampy do kostela a po dobu jednoho roku se musel starat o udržování světla v ní. Z Drahotuše odešel do Příbora.⁸

16. 1657–1671 P. JAN FRANTIŠEK JIŽANSKÝ (Gizansky)

Pocházel z Králík.

Za 32 grošů obstaral první matriční knihu pro zápisy narození, sňatků a úmrtí. Zemřel 5. 12. 1671 v 59. roce života.

17. 1671–1673 P. KONSTANTIN IGNÁC KOLNOWSKÝ

Pocházel z Hranic, ordinován r. 1650. Byl kaplanem ve Valašském Meziříčí, od r. 1652 pověřen vedením duchovní správy v Otaslavicích. Ještě téhož roku byl konzistoří napomínán, aby se důsledněji věnoval duchovní správě, a za nějaký poklesek musel odevzdat olomouckému dómu 8 liber včelího vosku. Od května 1653 byl farářem v Brankovicích a r. 1662 se stal farářem v Lomnici (dnes brněnská diecéze), odkud byl 8. 10. 1671 poslán do Drahotuše. Zde sepsal první Inventář kostela a fary. Už po dvou letech byla jeho novým působištěm farnost Přerov, kde byl zároveň i děkanem. Zemřel v Přerově 11. 6. 1688.⁹

18. 1674–1684 P. JIŘÍ FRANTIŠEK VALENTA, bakalář teologie

Zemřel 20. 9. 1684 ve 46. roce svého života a byl pohřben ve farním kostele v Drahotuších.

19. 1684–1718 P. TOMÁŠ ANTONÍN KAINER

Nar. 1652 v Bělotíně. R. 1690 koupil zahradu od Jana Horáka na nový hřbitov. Toto posvátné místo bylo ještě téhož roku vysvěceno děkanem z Lipníku Jiřím Balšánkem za účasti drahotušských kněží, faráře Kainera a kaplana Klatila.¹⁰

R. 1692 postavil svým nákladem na jižní straně farního kostela boční kapli Nejsvětější Trojice se třemi kopulemi. Pod kaplí pak dal vyklenout kryptu pro pohřbení těla mrtvého.¹¹

⁷ Od r. 1628 není uváděn žádný farář. „Teprve 16 let nato je uváděn jako zdejší farář Jan Topolanský. Je však nepravděpodobné, že by tak rozsáhlou farnost (12 obcí) zanícený biskup, jakým byl František kardinál Dietrichstein, ponechal tak dlouho bez vlastního duchovního správce tím spíše, že byl současně patronem zdejší fary“ (PK Drahotuše, s. 3).

⁸ Drahotuše, historie a přítomnost, s. 195.

⁹ Viz PK Přerov.

¹⁰ INDRA, B., TUČEK, A. Paměti drahotušských kronikářů 1571–1911. Olomouc 1947 (dále jen PDK), s. 47. Viz též Hřbitovy v Hranicích a Drahotuších, Hranice 2006, s. 121.

¹¹ Tamtéž, s. 51.

„23. května 1710 přepadla v noci město Drahotuše dosud v okolí nespátná valašská loupežnická banda. Také do fary se vlámali, farář sám utekl na střechu fary, z této se dostal po velkém vedle stojícím stromě a schoval se v kostelní věži.“¹²

Velký dobrodinec drahotušského kostela, opatřen potřebnými svátostmi, zemřel 10. 8. 1718 ve věku 66 let, farářem v Drahotuších byl téměř 34 let. Byl pohřben v kapli Nejsvětější Trojice.¹³

*Kaplaní v době faráře Kainara:*¹⁴

- K/1) 1690** **P. Cyril Jakub Klatil**, pozdější farář
K/2) 1692 **P. Černíček**: když zbojníci z Valašska přepadli faru, kaplan se před nimi schoval do kamen, aby si zachoval život.¹⁵
K/3) 1699 **P. Bedřich Slivečka** zemřel v Drahotuších a byl v pohřben kostele.
K/4) 1714 **P. Václav Jedlička**: do Drahotuš přišel v době, kdy pro velký nedostatek kněží zastával farář duchovní správu sám.
K/5) 1718 **P. Friedrich Mathan** jako první kooperátor přišel do Drahotuš v květnu, ale už v říjnu toho roku odešel jinam.

20. 1718–1726 P. FRANTIŠEK BERNARD BERGER

30. 4. 1726 přesídlil jako farář do Lipníku, později byl přerovským děkanem.

Kaplaní v době faráře Bergera:

- K/6) 1721** **P. Josef Matys**: nepůsobil ve farnosti dlouho, neboť 12. 8. 1722 ve věku 48 let zemřel a byl pochován v kapli Nejsvětější Trojice.
K/7) 1722 **P. Jan Matys** byl synovcem výše zmíněného¹⁶ a ve farnosti působil až do dubna 1732.

21. 1726–1751 P. CYRIL JAKUB KLATIL

Nar. v Seničce u Olomouce. Než přišel do Drahotuš, byl farářem v Boskovicích. Farář Klatil dal 1. 7. 1730 na vlastní náklady opatřit sochu Panny Marie a postavit před farní kostel.

Dne 15. 6. 1730 byla postavena socha sv. Jana Nepomuckého na náměstí, zaplacená z darů dobrodinců. V roce 1731 byl položen první základní kámen ke zdejšímu novému hřbitovu. V roce 1731 byla také započata stavba kaple sv. Anny, zaplacená od dobrodinců, v roce 1734 byla stavba dokončena a 26. 7. 1734 požehnána farářem Klatilem. R. 1742 dostal farní kostel nový plochý strop a nový kůr. Dne 23. 4. 1744 byl položen základní kámen další boční kaple ke cti sv. Josefa na levé

¹² PK Drahotuše, svazek I., s. 7.

¹³ PDK, s. 53.

¹⁴ V době faráře Kainara lze v Drahotuších vystopovat první kaplany pomocí matrik, je zde možno např. vycíst, že P. Jedlička působil v Drahotuších jako kaplan ještě r. 1721. Viz PK Drahotuše, svazek I., s. 6-7. Posloupnost kaplanů je v seznamu označena písmenem „K“ před pořadovým číslem.

¹⁵ PDK, s. 49.

¹⁶ Tamtéž, s. 53

straně kostela, aby byl kostel zvětšen, dal ji postavit patron Carl kníže Dietrichstein. R. 1745 o svátku Narození Panny Marie posvětil farář Klatil před Trávníky nedaleko silnice postavený kamenný kříž.¹⁷ Přestože farář Klatil své povinnosti ve farnosti plnil zodpovědně, při děkanské vizitaci bylo poznamenáno, že se nestaral vždy přívětivě o prospěch lidu.¹⁸ Zemřel zaopatřen svátostmi 25. srpna 1751 ve stáří 72 let. Byl pohřben ve farním kostele před hlavním oltářem.

Kaplani v době faráře Klatila:

K/8) 1729 P. Matouš Bartel

K/9) 1730–1734 P. Jan Chytil

K/10) 1732–1733 P. Blažej Homola

K/11) 1733–1736 P. Jan Josef Ripar

K/12) 1734–1736 P. Antonín Štepanovský

K/13) 1736–1737 P. Arnošt Návratský

K/14) 1736–1737 P. Antonín Pauluš

K/15) 1737–1739 P. Baltazar Přerovský, rodák z Valašského Meziříčí, zemřel ve 33 letech a byl pochován v kapli Nejsvětější Trojice.

K/16) 1737–1752 P. František Hýža, horlivý kazatel a dobrodinec kostela zemřel 24. 4. 1753 na svátek sv. Matěje, byl pohřben před hlavním oltářem drahotušského kostela.¹⁹

K/17) 1739 P. Josef Schwerzner

K/18) 1740–1741 P. Augustin Růžicka

K/19) 1741–1743 P. František Hájek, do Drahotuš přišel z Hranic, kam se později opět vrátil jako farář a kde zemřel 22. 12. 1768.

K/20) 1743–1747 P. Felix Prokeš, nar. v Kojetíně. Později vstoupil do kláštera augustiniánů ve Fulneku.

K/21) 1747–1753 P. Ondřej Awrat

K/22) 1750 P. Antonín Fischer, rodák z Potštátu. Kaplanem byl také v Bělotíně, Soběchlebích a Újezdě u Brna. Zemřel jako farář v Penčicích dne 26. 12. 1792.²⁰

22. 1751–1769 P. JAN ANTONÍN KANDRNAL

Rodák z Těšova u Uherského Brodu. Za faráře Kandernala byla r. 1754 obnovena věž farního kostela, pokryta bílým plechem a na věž byl obstarán zvon Sv. Donatus Zemřel 22. 1. 1769 ve věku 58 let.

Kaplani v době faráře Kandrнала:

K/23) 1753–1757 P. Jan Pokorný

K/24) 1753–1758 P. Donat Petr Krychtalík, nar. 1724 v Hranicích, z Drahotuš odešel jako kaplan do Hranic, pak byl farářem v Bělotíně a Soběchlebích, kde r. 1785 zemřel.

¹⁷ PK Drahotuše, svazek I., s. 9.

¹⁸ Drahotuše, historie a přítomnost, s. 197.

¹⁹ Viz PDK, s. 60.

²⁰ Viz PK Přerov.

- K/25) 1757–1758 **P. Josef Miklík**, rodák z Otrokovic, jenž prý byl velmi horlivým knězem a zemřel v Drahotuších ve věku 38 let.
- K/26) 1758–1769 **P. Ondřej Awrat**, z Drahotuš pak byl poslán jako farář do Soběchlebs.
- K/27) 1758–1767 **P. František Pflieger** byl z Drahotuš přeložen jako kaplan do Všechovic.
- K/28) 1760–1769 **P. Matouš Kuntscher**, z Drahotuš odešel do Lipníku.

23. 1769 **P. FRANTIŠEK JOSEF POLKE**

Narozený v Opavici (Troplovce) u Krnova. Do Drahotuš přišel z Bělolítna. Jako jediný zanechal spoustu dluhů.²¹ Ve farnosti působil pouze šest týdnů, když zde krátce po svém příchodu 27. 3. 1769 zemřel.

Kaplani v době faráře Polkeho:

K/29) 1769–1771 **P. František Krappe**, odtud odešel do Kroměříže.

K/30) 1769–1777 **P. Ferdinand Brunn**, nar. v Uničově, z Drahotuš odešel do Stříteže, kde vedl provizorní duchovní správu a potom byl farářem v Bělolítně, kde 30. 9. 1737 zemřel a byl pochován na místním hřbitově.²²

24. 1769–1800 **P. ONDŘEJ JOSEF KELLNER**, děkan

Nar. 22. 10. 1718 v Bartošovicích u Nového Jičína, ordinován byl 21. 5. 1744 v Olomouci biskupem Jakubem Arnoštem z Liechtensteina. V letech 1744–1753 byl kooperátorem ve Velkém Újezdě, pak až do r. 1769 byl kaplanem v Lipníku, odkud přišel do Drahotuš.²³ Patří k nejdůležitějším duchovním správcům Drahotuš. Hned po svém příchodu nechal znovu zbudovat faru s přilehlými hospodářskými budovami a poté, v letech 1784–87, i kostel. Vše hradil z vlastních prostředků, neboť patron kostela byl zaneprázdněn stavbou kostela v Soběchlebsích.

21. 4. 1784 položil farář Kellner základní kámen zdejšího nového farního kostela sv. Vavřince mučedníka a sám vedl jeho stavbu odborně, aniž by si přizval jiného stavitele, sám prokázal znalost věci a stavitelství a od 11. května 1784 byly mše slouženy v předsíni pod věží, kam dal postavit dva nouzové oltáře.

Téhož roku 1784 bylo vládou zakázáno předtím obvyklé „zvonění na mračna“ a byl zaveden nový pořad bohoslužeb, podle něhož byly zakázány roráty, slavení Narození Krista o půlnoci, vystavování Božího hrobu a procese na Vzkříšení. Kněží, kteří se měli stát faráři, se od tohoto roku museli podrobit veřejné konkursní farářské zkoušce.²⁴

²¹ Drahotuše, historie a přítomnost, s. 197.

²² Viz PK Bělolítn.

²³ *Matrica decanatus Lipnicensis*, záznam z r. 1772, s. 103, ACO 198.

²⁴ Šlo o tzv. Josefínské reformy.

R. 1785 byl ustanoven současný Chudobinský ústav a jako jeho představený místní duchovní správce, určen účetní a jeden z farníků jako „otec chudých“.²⁵

Dne 16. 11. 1785 byla první bohoslužba v nově postaveném drahotušském farním kostele, 15. 4. 1787 byla dokončena klenba nad chórem farního kostela a 22. 7. bylo poprvé kázáno z nové mramorové kazatelny. 19. 10. 1788 byl nový kostel sv. Vavřince, mučedníka, benedikován lipenským děkanem Janem Hauschildem.

Ve věku 82 let 24. 6. 1794 oslavil Kellner padesátileté výročí svého kněžství. Zemřel 10. 7. 1800 poté, co mu Antonín Foltýn, kaplan z Hranic, udělil svátost nemocných. Pohřben je lipenským děkanem Janem Hauschildem v Drahotuších na zdejším hřbitově těsně přede dveřmi kaple sv. Anny.

Kaplani v době faráře Kellnera:

K/31) 1769–1787 P. Jan Hiske, zemřel 28. 5. 1787 a byl pohřben u sv. Anny.

K/32) 1771–1777 P. Václav Korrigner

K/33) 1777–1798 P. Matěj Klátil, nar. v Lipníku, odtud byl poslán jako farář do Lipníku a tam zemřel.

K/34) 1787–1800 P. Vavřinec Styger, odtud odešel do Lipníku.

K/35) 1798–1803 P. Ignác Hlávka, nar. ve Valašském Meziříčí, byl dříve kaplanem v Hranicích, z Drahotuš odešel do Lipníku.

25. 1800–1805 P. JOSEF KORNITZER,

Nar. v Odrách. Před příchodem do Drahotuš byl 19 let kaplanem v Lipníku. Zemřel v Drahotuších 22. 4. 1805.

Kaplani v době faráře Kornitzera:

K/36) 1803–1805 P. Josef Bek, dříve byl kaplanem v Dolních Tanovicích, pak Soběchlebích a Lipníku u sv. Josefa, z Drahotuš byl přeložen do Pozdřechova (farnost Vizovice).

K/37) 1804–1805 P. Jiří Doubrava, nar. v Němčicích.

26. 1805–1818 P. JAN RÖSSNER, děkan, kanovník Mikulovské kapituly

Nar. v Novém Jičíně.

15. 7. 1815 přijel nový pan farář do Drahotuš. Vítko jej jak městské vojsko, tak místní občané a děti, které mu před školou přály, a potom obecní zastupitelé. Potom šel do kostela, kam jej doprovodili páni kaplani Josef Bek a Jiří Doubrava a on shromážděnému lidu udělil požehnání. Nato jej městské vojsko, radní a páni kaplani přivedli do farního domu. Druhý den ráno měl v kostele zpívanou mši s muzikou, což mu udělalo velké potěšení a všem zpěvákům a muzikantům za to poděkoval a muzikantům a vojsku za to daroval 9 zl. a 20 kr.²⁶

²⁵ PK Drahotuše, svazek I., s. 12.

²⁶ PKD, s. 68.

V době epidemie tyfu r. 1805 zaopatřoval všechny nemocné sám. Jednou u vsi Milenov byl přepaden a poranění, které utrpěl, mělo trvalé následky, jež se časem zhoršovaly, až vyžadovaly trvalou lékařskou péči.²⁷

R. 1806 byly ve farním kostele postaveny varhany.

Ač zůstal drahotušským farářem až do r. 1818, od r. 1812 už nežil zde na faře, protože odešel do Nového Jičína na odpočinek. Za administrátora drahotušské fary si zvolil kaplana Josefa Mücka.

Farář Rössner zemřel 20. 8. 1818 v Brně.

Kaplani v době faráře Rössnera:

K/38) 1805–1806 P. Antonín Kossmann, nar. v Opavě, dříve byl kaplanem v Lipníku, z Drahotuše se vrátil jako kaplan opět do Lipníku. „*Drahotuští farníci ho rádi pozbyli.*“²⁸

K/39) 1806 P. František Kuba, rodák z Želechovic, sem přišel jako novokněz, ale působil zde pouze krátce, odtud odešel jako kaplan do Hranic

K/40) 1806–1812 P. František Elzner, narozený ve Valašském Meziříčí, dříve byl kaplanem v Hranicích. Z Drahotuše odešel jako lokální kaplan do Stříteže. Pak působil ve vídeňské diecézi, kde také zemřel.

K/41) 1806–1811 P. Jiří Wiesner, rodák z Olomouce přišel do Drahotuše jako novokněz 5. 10. 1806. *Týden na to slavil v kostele svou primici, při mši mu přislouhovali zdejší kněží, jako ceremonář farář Rössner, jako jáhen hranický farář Matyáš Klátil, podjáhnem byl František Elzner, zdejší kaplan, který také měl nad tímto primiciantem krásné kázání za přítomnosti velkého množství lidí. K této primici přišli také jeho dva bratři a jeho švagrová z Olomouce a farář Rössner jim vystrojil důstojný oběd.*²⁹ R. 1808 restauroval obraz Nanebevzetí Panny Marie na hlavním oltáři. *K příležitosti posvěcení drahotušského kostela r. 1810 arcibiskupem Aloisem Kolovratem namaloval po kostele kříže³⁰ a zároveň „očervenil varhany“³¹. Z Drahotuše odešel do Stříteže r. 1811 jako lokální kaplan a po té r. 1812 jako administrátor do Oseku. R. 1816 se stal farářem v Bělotíně. Od r. 1820 byl farářem v Soběchlebských. Zde byl v roce 1838 pro pití a další přečiny fary zbaven – odešel do kapucínského kláštera v Olomouci jako deficient³², jako remitent byl podvčetně poslán na Mírov do tehdejšího kárného ústavu pro kněze. Poprvé se svěhlavě pokusil vyskočit z okna hradu do hradebního příkopu. Poranil si nohu tak, že ne-*

²⁷ Drahotuše, historie a přítomnost, s. 198

²⁸ PDK, s. 73.

²⁹ Tamtéž, s. 79.

³⁰ Jde o tzv. konsekrční kříže, kterých je v kostelech při jejich svěcení dvanáct podle dvanácti apoštolů, žáků Ježíše Krista – sloupů, na jejichž učeních je postavena celá budova církve (kostela). Tyto kříže jsou znázorněny a rovnoměrně rozmístěny po obvodu celého kostela a při jeho svěcení je symbolicky na těchto křížích kostel mazán posvěceným olejem.

³¹ PDK, s. 84 a 89.

³² Kněz daný na odpočinek pro neschopnost vykonávat své povolání. Obvyklými důvody této neschopnosti většinou bývala závažná nemoc nebo stáří.

mohl chodit, a musel být do svého pokoje zpět vynesen. Podruhé se mu podařil útěk střílnou ve zdi starého opevnění hradu. Ve vězeňském oděvu se mu podařilo utéci až do Kunštátu, kde byl zadržen a poslán olomoucké konsistoři. Když klidněji přijal svůj osud a choval se pokojněji, byl jako kněz (důchodce) umístěn v klášteře Milosrdných bratří v Prostějově, kde ve vysokém věku r. 1861 zemřel.³³

K/42) 1811–1813 P. Josef Mück, viz níže

K/43) 1812–1815 P. Gabriel Kavan, kvůli závažné nemoci nemohl působit v duchovní správě, proto byl poslán na důchod. Jako pensista odešel do Mořic, kde se stal zámeckým kaplanem a byl tam do konce svého života.

27. 1818–1833 P. JOSEF MÜCK, děkan

Nar. v Hranicích, ordinován r. 1809³⁴. Po vysvěcení byl po dobu dvou let kaplanem v Boskovicích. Do Drahotuše přišel v září 1811 jako kaplan, od r. 1813 byl administrátorem farnosti a r. 1818 se zde stal farářem. V červenci 1833 odešel na faru do Lipníku, kde byl r. 1848 jmenován čestným kanovníkem mikulovským. R. 1856 odešel na odpočinek. P. Josef Mück po svém odchodu na odpočinek nezůstal jako pensista v Lipníku a r. 1856 se z ohleduplnosti a přátelské lásky přestěhoval ke svému příteli P. Bernardu Regerovi do Bystřice pod Hostýnem, kde byl tento drahotušský rodák farářem. Zde žil nejdříve v soukromém domě. R. 1859 oslavil v bystřickém farním kostele padesátileté kněžské jubileum. R. 1861 svůj dům v Bystřici prodal a vrátil se zpět do Lipníku, kde bydlel dva roky v kaplance u kaple sv. Josefa, a když se jeho hospodyně provdala za lipenského měšťana, odstěhoval se do jejich domu. Zemřel 12. 4. 1869 ve věku 83 let v Lipníku.

Kaplani v době faráře Mücka:

K/44) 1813–1816 P. Jan Řehula, rodák z Hranic, byl dříve kooperátorem v Jaroměřicích. Z Drahotuše odešel jako kaplan do Brumova, odtud do Gross-Heilendorf a pak do Červené Vody, načež se stal lokálním kaplanem v Desné a pak v Jezernici, kde r. 1843 zemřel.

K/45) 1815–1819 P. Jan Hanák, rodák z Křelova u Olomouce, byl dříve kaplanem ve Staříči. Z Drahotuše odešel jako kaplan do Hranic, později odtud do Spythněvi, kde byl farářem.

K/46) 1816–1826 P. František Medelský, nar. v Lipníku. Z Drahotuše odešel jako lokální kaplan (duchovní správce) do Dolního Újezda a odtud r. 1835 jako deficient do Lipníku na pensi, zemřel tam r. 1836.

³³ PK Drahotuše, svazek I., s. 14.

³⁴ WOLNY, Gregor. *Kirchliche Topografie von Mähren*. Olomoucká arcidiecéze, svazek V., s. 145.

K/47) 1819–1823 P. Jan Machálek, rodák ze Strážnice, byl nejprve kooperátorem ve Vlčnově, pak v Soběchlebích. Z Drahotuše odešel jako lokální kaplan do Loukova u Bystrice pod Hostýnem, kde byl farářem až do své smrti r. 1861.

K/48) 1823–1833 P. Karel Mück, narozený r. 1797 v Hranicích, bratr výše zmíněného P. Josefa Mücka. Z Drahotuše odešel spolu se svým bratrem r. 1833 do Lipníku jako kaplan. R. 1840 se stal lokálním kaplanem v Týně nad Bečvou, r. 1848 farářem v Bělotíně a od r. 1852 farářem v Oseku. Zemřel 16. 5. 1872 v Lipníku.³⁵

K/49) 1827–1845 P. Petr Vysoudil, viz níže

Roku 1833, po odchodu P. Josefa Mücka do Lipníku, byl krátce administrátorem farnosti
P. JAN RADA, administrátor, viz níže

28. 1833–1842 P. FRANTIŠEK AXMANN

Nar. v Lipníku. Byl jáhnem v Domaželicích a kaplanem v Kokorách, v Oseku i Hranicích. Dále byl vikářem kolegiálního kláštera v Mikulově, lokálním kaplanem ve Stříteži a pak od r. 1819 farářem v Bělotíně a od r. 1827 v Hranicích, odkud přišel do Drahotuše. R. 1842 odchází do důchodu. Zemřel 1. 9. 1843.

Kaplani v době faráře Axmanna:

K/50) 1833–1837 P. Jan Winkler, rodák z Chudobína u Litovle. Byl nejdříve kaplanem v Blatnici. V letech 1835–1836 působil v Dolním Újezdě. Z Drahotuše byl poslán jako lokální kaplan do Vilémova u Litovle, kde 14. 6. 1894 zemřel.

K/51) 1835–1836 P. Tomáš Coufal, rodák z Moravské Loděnice u Šternberka. Z Drahotuše odešel jako kaplan do Rožnova. Zemřel 11. 6. 1877 jako farář ve Zlámance u Kroměříže.

K/52) 1836 P. František Schott, narozený v Litovli. Z Drahotuše odešel jako kaplan do Buchlovic u Uherského Hradiště.

K/53) 1837–? P. Ludvík Schubert, rodák z Příbora; byl dříve kaplanem v Bojkovicích. Z Drahotuše odešel jako lokální kaplan do Citova, později se stal farářem v Nezdenicích a v Polešovicích, kde 2. 10. 1887 zemřel.

K/54) 1840–1842 P. Josef Hořín, rodák z Hranic, byl kaplanem v Soběchlebích a v Lipníku, lokálním kaplanem ve Stříteži a v Týně a kaplanem v Lipníku. Z Drahotuše odešel opět na lokálii do Stříteže. R. 1857 se stal farářem v Bělotíně, ale kvůli neshodám s tamními farníky a skandálu hospodyně, bydlící na fare, odešel r. 1859 jako farář do Březolup, kde r. 1862 zemřel.

K/55) 1842–1844 P. František Ignác Schumbera, přišel ze Stříteže, v Drahotuších krátký čas působil i jako administrátor. Odtud odešel jako farář do Sedlce u Mikulova a stal se kanovníkem mikulovským, potom r. 1849 přišel do Hranic jako farář a r. 1856 odešel na faru v Lipníku a stal se lipenským děkanem, zemřel 25. 4. 1869 v 72 letech.

³⁵ Viz PK Bělotín.

29. 1844–1845 P. FRANTIŠEK FIEDLER

Nar. v Roudnici nad Labem. Dříve byl kaplanem v Budyni a v Ježovicích (farnosti pražské diecéze) a 18 let farářem ve Velké Losenici (diecéze Hradec Králové). Po necelých dvou letech strávených v Drahotuších byl poslán opět do Budyně jako farář.

V Drahotuších během jeho působení proběhla 16. 6. 1844 kanonická generální vizitace, kterou provedl arcibiskup Maximilian Josef Sommerau – Beeckh. V té době byla pravděpodobně také založena *Pamětní kniha farnosti Drahotuše*, která ohlašuje generální vizitaci, její plánovaný průběh a popis příprav vizitace, na s. 6 je vlastnoručný potvrzení vizitace podpisem arcibiskupa.

P. František Fiedler zemřel r. 1846.

Kaplani v době faráře Fiedlera:

K/56) 1843–1844 P. František Janěk, řeholník – kapucín.

K/57) 1844 P. Gerhard Tagliedier, řeholník – kapucín.

K/58) 1844–1846 P. Eduard Kostka, rodák z Holešova, předtím kaplan v Zubří a v Hustopečích nad Bečvou, odkud přišel jako kaplan do Drahotuš, odtud odešel jako kaplan do Hranic, a v roce 1861 se stal lokálním kaplanem v Jezernici³⁶, kde 6. 11. 1886 zemřel jako farář.

K/59) 1845–1846 P. Anselm Sochor, řeholník – kapucín.

K/60) 1845 P. Jan Večeřa, nar. v Hranicích. Než přišel do Drahotuš, byl kaplanem v Bílovicích, Dřevohosticích, ve Spálově, v Oseku a Lipníku. Po odchodu faráře Františka Fiedlera byl provizorně pověřen vedením duchovní správy v Drahotuších a současně byl kaplanem v Lipníku. Po odchodu z Lipníku působil ve Štáblovicích u Opavy a v Rohatci u Strážnice, kde 4. 5. 1857 zemřel.

30. 1845–1867 P. JAN RADA

Nar. v Kelči r. 1789, ordinován 1812.³⁷ Působil nejdříve jako kaplan a pak jako administrátor v Lipníku. R. 1833 *přešel jako administrátor s celou svou domácností do Drahotuš... Byl přítelem polnohospodářství a měl řádnou domácnost, hospodyni, dva farní čeledíny, dvě děvečky ke kravám, dva páry krásných koní (vraníky s bílými nohama a lyskami), osm kusů skotu a všechno potřebné hospodářské nářadí, takže fara Drahotuše byla opět soběstačná a obhospodařovaná*.³⁸ Ještě toho roku se však musel odstěhovat opět s celou domácností, protože sem přišel

³⁶ Lokálie byla v minulosti duchovní správa s vlastním knězem mimo sídlo farnosti. Kněz ustanovený k výkonu duchovní správy v dotýčným místě se označoval jako lokální kaplan. Oproti farnostem se lokálie lišily tím, že nebyly samostatné, ale patřily pod určitou farnost v jiné obci. Na rozdíl od filiálek (s filiálním kostelem) měly lokálie vlastního kněze. Lokálie vznikaly za vlády Josefa II. Jejich zřízení bylo administrativně jednodušší a finančně méně nákladné než zřízení farnosti; financování pocházelo většinou z náboženského fondu. V naprosté většině byly později (v průběhu 19. století a počátku 20. století) povýšeny na samostatnou farnost.

³⁷ WOLNY, Gregor. *Kirchliche Topografie von Mähren*. Olomoucká arcidiecéze, svazek V., s. 141.

³⁸ PK Drahotuše, svazek I., s. 22.

jako farář P. František Axmann. P. Jan Rada odešel do Hranic, kde se stal farářem, a působil tam do r. 1846, kdy znovu nastoupil do Drahotuše jako farář.

Pilně zde vyučoval náboženství, dobře se staral o majetek farnosti a své povinnosti plnil svědomitě i v době epidemie cholery. V roce 1854 se postaral o nákladné opravy farního kostela.³⁹

Když zestárl, zeslábl a potřeboval péči, požádal v r. 1863 o kaplana pro duchovní správu a získal jej v osobě kněze Františka Přehnila.

Farář Jan Rada zemřel ve stáří 78 let 2. 2. 1867. Byl pochován na zdejší hřbitově u sv. Anny pod chodníkem, bezprostředně před vchodem do kaple sv. Anny, takže každý příchozí do kaple musí na jeho hrob slápnout. Důvod, proč se tak stalo, není znám. Farníci o tom různě vyprávějí a poznamenávají ledacos, ačkoliv na prostorném hřbitově bylo dosti místa pro hrob duchovního správce, který zde působil dvacet let. Dědicové zemřelého faráře radostně převzali jeho pozůstalost se zřejmým potěšením, nechali zde jen jeho portrét jako mladého kněze, a o zobrazení svého dobrodince zaživa se více nestarali.⁴⁰

Kaplani v době faráře Rady:

K/61) 1846–1850 P. Antonín Jurčík, nar. v Kroměříži. Dříve byl kaplanem v Moravěčanech u Mohelnice a v Soběchlebských, administroval farnost Běloutín a Lipník, v roce 1857 z Lipníku odešel na lokálii v Týně nad Bečvou.

K/62) 1846–1868 P. Jan Schmidt, nar. 1814 v Kroměříži, ordinován r. 1839. Dříve než přišel do Drahotuše, byl kaplanem v Klimkovicích a v Hranicích. Byl přítelem květin, které pěstoval se zvláštní péčí. R. 1867 odešel na důchod a r. 1868 se z Drahotuše odstěhoval do Příbora, kde si ke svému bydlení koupil malý měšťanský domek. Tam 4. 12. 1898 zemřel.

K/63) Od r. 1863 P. František Přehnil, rodák z Horky nad Moravou. Dříve byl kaplanem v Bojkovicích, pak krátce u farního kostela sv. Michaela v Olomouci, odkud přišel do Drahotuše. Zemřel v Hranicích 29. 12. 1876.

R. 1850 byl k filiálnímu kostelu sv. Havla v Podhoří, náležejícímu k drahotušské farnosti, ustanoven kaplan – expozita⁴¹. Obydlí pro něho postavili místní obyvatelé z Podhoří a Uhřetova na své náklady. Od té doby zůstal u farního kostela v Drahotuších jen jeden kaplan.⁴²

31. 1867–1876 P. PETR VYSOUDIL, děkan

Nar. 29. 6. 1801 v Třeštině u Mohelnice, ordinován 1826.

Byl nejprve kaplanem v Loukově u Bystřice pod Hostýnem, od r. 1827 byl kaplanem v Drahotuších a od r. 1840 v Lipníku, pak od května 1844 se stal farářem ve Velké Losenici v královéhradecké di-

³⁹ Drahotuše, historie a přítomnost, s. 199.

⁴⁰ PK Drahotuše, svazek I., s. 22.

⁴¹ Sídlní duchovní správce podřízen faráři, pod kterého filiální, přifařená obec patří.

⁴² PK Drahotuše, svazek I., s. 21.

ecézi. R. 1852 přišel zpět na Moravu, do Bělotína, a v únoru 1857 se stal farářem v Hranicích, odkud byl v květnu 1867 přeložen jako farář do Drahotuš. V době jeho působení ve farnosti se r. 1871 konala generální vizitace, kterou vykonal olomoucký arcibiskup Bedřich Fürstenberg. R. 1872, když už nemohl pro svůj věk vykonávat všechny funkce spojené s povinnostmi faráře a děkana, byl na jeho vlastní žádost do Drahotuš přidělen druhý kaplan, P. Pavel Chalupa, který sem přišel jako novokněz.

Farář Vysoudil se zabýval ovocnářstvím, byl členem okresního výboru pro povznesení ovocnářství.⁴³

15. 10. 1876 oslavil padesátileté jubileum svého kněžství.

Zemřel v neděli 19. 11. 1876 před šestou hodinou ranní. Byl pochován v kapli sv. Anny na hřbitově, kde je dodnes umístěna pamětní deska.

V průběhu 19. stol. docházelo na některých moravských a českých farech k mnoha přesunům farářů. P. Petr Vysoudil v drahotušské *Pamětní knize* zaznamenal významnou reportáž o těchto změnách.

Došlo k tomu takto:

Tehdejší patron kostela a fary, Jeho Jasnost Franz kníže Dietrichstein vlastnil panství na Moravě a v Čechách, ve všech diecézích českých a moravských, byl patronem probošství a pěti kanonikátů při kolegiálním klášteře sv. Václava v Mikulově a dvaceti pěti far a lokálií na Moravě a osmnácti far a lokálií v Čechách. Tak poslal řadu kněží českých diecézí na fary na Moravě a chtěl, aby také kněží moravských diecézí působili v Čechách.

Tak přišel Franz Schubert z pražské diecéze v roce 1818 jako farář do Hranic. Antonín Petřík z královéhradecké diecéze v roce 1800 jako farář do Oseku. Václav Závíska z královéhradecké diecéze v roce 1827 jako farář do Bělotína. Jan Pátek z královéhradecké diecéze, rodák z Hradce Králové, ačkoliv už byl předtím farářem v Bergen v brněnské diecézi, v roce 1834 jako farář do Oseku. Franz Fiedler z královéhradecké diecéze byl na faře ve Velké Losenici, odkud šel do pražské diecéze a v roce 1844 přišel jako farář do Drahotuš. Václav Rennert z pražské diecéze v roce 1847 jako farář do Hranic.

Tak jako se do olomoucké diecéze dostávali na knížecí dietrichsteinské patronáty kněží z Čech, totéž se dělo v brněnské diecézi a kanonikátech v Mikulově a zdejší místa většinou zastávali kněží z českých diecézí.

Moravu opustit a jít na faru do Čech nechtěl skoro žádný kněz, raději než na fary knížecího dietrichsteinského patronátu šli na lokálie Náboženského fondu, aby zůstali doma. Byl jsem tehdy nejstarším kaplanem na zdejším knížecím dietrichsteinském patronátu, nezbyvalo mi nic jiného, než poslat „kompetenci“ o udělení fary ve Velké Losenici, uprázdňené přeložením faráře Franze Fiedlera do Drahotuš.

Urozenému patronu se to líbilo a Jeho Jasnost mi v květnu 1844 propůjčila faru Velká Losenice, ačkoliv mezi uchazeči byli lokální kaplani starší nežli já. Když se tak stalo, musel jsem si sídlo fary vyhledat na mapě, protože onen kraj mi byl zcela neznámý.

⁴³ PK Bělotín.

S těžkým srdcem jsem se odtrhl od milé vlasti, pevně rozhodnut vrátit se při nejbližší příležitosti domů. 28. června 1844 jsem přijel do Velké Losenice a našel jsem u zdejších českých farníků dobré přijetí, ačkoliv zdejší duchovní se zpočátku pozastavovali nad tím, že je mezi nimi duchovní z Moravy, což se dalo očekávat. Někáký čas trvalo, než mne přijali, a pak se ke mně chovali laskavěji.

Jeho Jasnost patron Franz kníže Dietrichstein byl ke mně velmi laskav a plnil všechny mé prosby: farská stodola ve Velké Losenici potřebovala novou střechu. Jeho Jasnost kníže ji dal nově pokrýt. Varhany farního kostela byly nepoužitelné. Pochopitelně já jsem nedokázal nashromáždit peníze, potřebné k pořízení nových. Prosil jsem knížete pána o podporu a Jeho Jasnost mi poukázal 600 zl. konv. měny jako výpomoc pro pořízení zcela nových varhan do kostela. Tamní kostelní věž potřebovala zcela novou střechu i s krovem, urozený patron povolil vše potřebné.

Na milou otčinu jsem nemohl zapomenout zvláště proto, že v této lesnaté a bažinaté vysočině trvala zima obvykle osm měsíců, na začátku září už začaly silné mrazy, skončily na konci dubna, a vskutku každý rok, který jsem zde pobyl, se o svátku sv. Josefa ještě jezdilo na saních a byla nejlepši sanice. Ovoce se nerodilo žádné, z lesních stromů tu byly jen jehličnany, břízy a olše, z obilovin žito, oves a trochu ječmene. Tvrdého dřeva málo. Hrachu a mouky nebylo nikdy bohatě. Pěstování brambor se vyplácelo asi tak nejlepe. Bouře a blesky tu byly hojné, i uprostřed zimy, v létě bylo časté krupobití. Skoro každou zimu tu při cestě ve sněhových spoustách z jedné osady do druhé, byť blízké, přišel někdo o život.

Potom, co jsem byl ve Velké Losenici farářem osm let a čtyři měsíce, byla v roce 1852 uvolněna fara v Bělottíně, prosil jsem o ni urozeného knížecího patrona, obdržel ji a v srpnu 1852 jsem přesídlil z Velké Losenice do Bělottína.

Ještě musím zmínit, že ve farnosti Velká Losenice tehdy bylo asi 500 nekatolíků, helvetického a augsburského vyznání, kteří měli svou modlitebnu, svého pastora a svou školu v přifařené obci Sázava. S pastorem i s nekatolíky jsem vycházel dobře.

Když jsem se v roce 1852 vrátil do vlasti na faru v Bělottíně, zakusil jsem, že mne duchovní na knížecím dietrichsteinském patronátu nepovažují za vrátivšího se Moravana, ale za cizího kněze, ale farníci drahotušské a lipenské farnosti mě přijali radostně jako navrátivšího se poutníka.

Rádo se tvrdí, že Češi jsou falešní, ale já jsem mezi českým patronátním klérem nezažil tolik falešnosti jako mezi patronátním klérem na Moravě, a ve Velké Losenici mě za celých osm let nenavštívil nikdo z moravského patronátního kněžstva, ale v Bělottíně i v Hranicích mě navštívili patronátní kněží z Čech.

Potom, co jsem byl pět let a šest měsíců farářem v Bělottíně, přišel jsem v únoru 1857 jako farář do Hranic, z Hranic po deseti letech a pěti měsících od 24. května 1867 jako farář do Drahotuš.⁴⁴

Kaplani v době faráře Vysoudila:

K/64) 1867–1877 P. František Hynek, viz níže

K/65) 1872–1893 P. Pavel Chalupa, nar. 1848 ve Vávrovicích u Opavy, ordinován r. 1872. Později byl farářem ve Stříteži. Zemřel v Opavě, kde byl na důchod, 6. 2. 1936.

44 PK Drahotuš, svazek I., s. 16–18.

32. 1877–1893 P. FRANTIŠEK BROSSMAN, děkan

Rodák oderský. Po příchodu do Drahotuš pokračoval v opravách kostela započatých kaplanem Hynkem a také v opravách fary.

Jeho vztah s Drahotuškými nebyl příliš dobrý. *Nadělal si mnoho nepřátel, stěžoval si na hospody a krámy otevřené v neděli v době bohoslužeb, nestrpěl dříve běžné shromáždění a hovory v sakristii, ani ukrývání mladých lidí na oratořích, za což mu byla vytlučena okna. Kvůli zachování pořádku musely být o velkých slavnostech zamykány hlavní dveře. Další nevráživost vyvolaly sbírky uspořádané po mnoha letech... Jinak farníci prokazovali vesměs zbožnost a horlivost.*⁴⁵

Pro stále spory r. 1892 rezignoval na drahotušskou faru a několik měsíců na to odchází na odpočinek do Lipníku.

Zemřel 20. 11. 1893 v Lipníku jako děkan a emeritní farář.

Kaplani v době faráře Brossmana:

K/66) 1886? –1889? P. Cyril Bařinka, Msgr., nar. 1858 ve Valašských Kloboukách, ordinován r. 1883. Jako kaplan v Soběchlebích tam r. 1885 založil Rolnickou záložnu. Později se stal farářem v Kopřivnici, v letech 1907–1917 v Kelči⁴⁶ a potom odešel jako farář do Kroměříže (farnost Panny Marie), kde byl zároveň kapitulním děkanem. Zemřel 28. 3. 1934 ve Valašských Kloboukách.

K/67) 1889? –1893? P. Osvald Hermánek, nar. 1865, ordinován r. 1889. Zemřel jako deficient v Olomouci 10. 11. 1897.

33. 1893–1912 P. FRANTIŠEK HYNEK, děkan a čestný kanovník kroměřížský

Nar. 3. 7. 1838 v Kostelci na Hané. Ordinován 10. 7. 1864.

Do Drahotuš přišel již r. 1867 z Hranic jako kaplan s farářem Vysoudilem a „začal ve farnosti probuzovati z hlubokého spánku vlažnosti a lhostejnosti ducha lepšího a zvláště pečovati o okrasu chrámu Páně.“⁴⁷

Pro dlouhodobou nemoc P. Vysoudila přebíral na sebe starost o práce spojené s opravami farního kostela a po jeho smrti krátce převzal drahotušskou duchovní správu. Potom odešel do Týna, kde byl duchovním správcem farnosti. Významně se tam podílel na obnově kostelního inventáře. Pořídil např. obraz Panny Marie Ustavičné pomoci z Říma (kopie obrazu z římského kostela sv. Alfonse), posvěcený papežem Lvem XIII.⁴⁸

V letech 1889–1893 byl farářem v Soběchlebích. Pak přišel opět do Drahotuš, tentokrát jako farář. Za jeho působení byl hřbitov rozšířen a opatřen novým křížem. U příležitosti jeho šedesátých narozenin ho r. 1868 drahotušská městská obec jmenovala svým čestným občanem, takto podobně byl vyznamenán i od obcí Velká, Radí-

⁴⁵ Drahotuše, historie a přítomnost, s. 199–200.

⁴⁶ Viz www.obecradotin.cz ze dne 9.6.2010.

⁴⁷ Drahotuše, historie a přítomnost, s. 199.

⁴⁸ Viz PK Týn nad Bečvou.

kov nebo Milenov. Dne 15. 10. 1899 byl v Drahotuších benedikován nový mramorový oltář a 16. 6. 1901 byl konsekrován při generální vizitaci olomouckým arcibiskupem Teodorem Kohnem. 10. 7. 1904 slavil P. Hynek v Drahotuších výročí 40 let od svého kněžského svěcení. R. 1906 byl arcibiskupem Bauerem jmenován čestným kanovníkem kroměřížské kapituly sv. Mořice.

Kvůli občasně nedoslýchavosti r. 1910 chtěl odejít na odpočinek, což mu nebylo umožněno. Dne 19. 2. 1911 byl jmenován rytířem císařsko-královského řádu Fr. Josefa za čtyřicetileté věrné služby. R. 1911 byly také posvěceny nově přebudované varhany. Od listopadu 1911 začal více churavět, ale přitom neustále věrně konal své povinnosti až po sv. Valentina. 15. 2. 1912. odpoledne ulehl (v poledne ještě obědval s kaplany), aby více nepovstal.

Zemřel bez zápasu smrtelného, bezbolestně 23. 2. 1912, posilněn opětovným sv. přijímáním, odevzdán úplně do Boží vůle, když dozvonili „Anděl Páně“... Smuteční obřady a mši sv. v Drahotuších 26. 2. 1912 měl vdp. arcikněž z Velkého Týnce u Olomouce, Monsignor dr. Jiří Láska, kázal dp. farář lipenský Florián Mrázek. Nad hrobem k lidu promluvil generální vikář, svěťtící biskup z Olomouce, dr. Karel Wisnar, že nebylo oka suchého. Účastnili se zástupci civilních i vojenských úřadů, na 66 kněží všech hodností, tisíce a tisíce z blízka i zdáli svědčily, jaké oblíben u všech se těšil.⁴⁹

Kaplani v době faráře Hynka:

K/68) 1893–1895 P. Josef Chytil, nar. 1854 ve Smržicích u Prostějova, ordinován r. 1884. V Drahotuších přechodně vedl duchovní správu. Odtud odešel jako farář do Jaroměřic. Později se stal farářem v Brankách a důchod strávil v Kroměříži.

K/69) 1893–1895 P. Josef Seget, nar. 1867 ve Valašském Meziříčí, ordinován r. 1889. Z Drahotuše odešel jako kaplan do Rožnova. Později byl farářem a děkanem v Zubří a v Rožnově.

K/70) 1895–1900 P. Alois Pyskovský, nar. 1865 v Drahlově u Kroměříže, ordinován r. 1891. Z Drahotuše odešel na dočasný odpočinek pro dlouhodobé zdravotní potíže. Později byl farářem v Mlýnickém Dvoře. Zemřel 2. 2. 1951 v Mohelnici.

K/71) 1895–1897 P. Karel Doležel, nar. 1873 ve Zdětíně, ordinován 1895. Do Drahotuše přišel hned po své primici a byl zde kaplanem dva roky, pak odešel do Zborovic. Později byl farářem ve Středolesí, kde byl 24.3.1908 slavnostně uvítán místním učitelem Karlem Hirschlem. Působil tam 7 let, do 9. 7. 1915, kdy odchází jako farář do Polkovic. *„Farníci na něj budou v dobřem vzpomínat za jeho zanícené působení ve zdejší duchovní správě.“⁵⁰*

K/72) 1897–1912 P. Narcis Dvořák, nar. 29. 10. 1867 v Zábeštní Lhotě (farnost Penčice), r. 1880 vstoupil do primy na reálném gymnáziu v Přerově, kde odmaturoval r. 1888, ordinován byl v Olomouci 5. 7. 1892 olomouc-

49 PK Drahotuše, svazek I., s. 104.

50 Viz PK Středolesí.

kým světitím biskupem Belruptem. Po vysvěcení byl poslán do Kyjova jako kaplan a v únoru 1897 do Drahotuš. Po smrti P. Františka Hynka, od února do června 1912, přechodně vedl duchovní správu v Drahotuších. Odtud odchází jako kaplan do Hranic. Na rozloučenou mu uspořádala městská rada večírek. Od 1. 6. 1914 byl farářem v Týně. Zemřel 20. 6. 1935 v Týně jako emeritní farář.⁵¹

K/73) 1900–1908 P. Alois Freund, nar. 1870, ordinován r. 1895. Od 1. 2. 1908 do 15. 9. 1914 byl duchovním správcem v Podhoří, potom odešel do Brodku u Přerova, kde působil jako farář. Zemřel 7. 1. 1930 v Praze v nemocnici po těžké nemoci, je pohřben v Praze na Olšanském hřbitově.

K/74) ? P. Jan Kleveta, nar. 21. 3. 1874 v Dědicích, ordinován 5. 7. 1898. Jako katecheta působil v Chlebovicích (děkanát Místek) a od r. 1904 ve Velké Bystřici s platem 1000 Kč ročně. Po třicetiletém blahodárném působení ve farnosti odešel r. 1934 do penze, žil potom ve Velké Bystřici, č. 55. Zemřel 23. 6. 1965 jako arcibiskupský rada a katecheta ve výslužbě. Je pochován ve Velké Bystřici v kněžské hrobce.⁵²

K/75) 1908–1914 P. Ladislav Sloupský, byl také kaplanem v Oseku, ve Skřípově a v Drahanech. Z Drahotuš odešel do Týna jako administrátor. Zemřel 25.3.1928 v Laškově, ve svém rodišti.

34. 1912–1939 P. Msgr. ThDr. FRANTIŠEK PŘIKRYL, děkan

Nar. 6. 9. 1857 ve Vlčnově, kde působili jeho rodiče coby nájemci na velkostatku. Měl šest sourozenců, proto chtěl brzy ukončit studium, aby se mohl sám živit. Jako osmiletý začal navštěvovat piaristickou školu v Kyjově, odtamtud přešel do 3. tř. hlavní školy v Uherském Hradišti, ze 4. tř. odešel na nižší reálné gymnázium německé v Uherském Hradišti, po němž nastoupil na německý c.k. učitelský ústav v Olomouci. Po těchto studiích se stal učitelem v trojtřídní obecné škole v Osvětimanech a jednotřídní škole v Uhřicích u Slavkova. S dosavadní praxí však nebyl spokojen, láska k Bohu a k lidem jej táhla ke kněžské dráze. Proto si doplnil soukromým studiem maturitu z latiny a řečtiny na uherskohradištském gymnáziu a v roce 1881 vstoupil do kněžského semináře v Olomouci. Ordinován byl 29. 6. 1885. Své další studium zakončil doktorskou disertační prací na téma starých moravských památek upomínajících na zdejší působení věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje r. 1904, kdy byl v Olomouci promován na doktora teologie.⁵³

Na prvním kněžském působišti byl ve Velkých Karlovicích jako

⁵¹ Viz PK Týn nad Bečvou.

⁵² Viz PK Velká Bystřice.

⁵³ Viz deník Slovácko, Na Hradské s P. Františkem Příkrylem po stopách věrozvěstů (nejen) v Chřibech. 5.6.2009.

kaplan⁵⁴, potom v letech 1887–1901 byl kaplanem v Soběchlebských. Do Drahotuše přišel z Týna nad Bečvou (1901–1912)⁵⁵ jako známý amatérský archeolog, badatel a zakladatel časopisu *Záhorská kronika*. Působil v Drahotuších od r. 1912 až do své smrti. Měl zde i své dvě sestry, Annu Šremserovou s dcerou Josefou, a Marii.

*Jako kněz byl vždy svědomitým a velmi opravdovým vykonavatelem svých povinností, vše konal důkladně. Všude se přičiňoval o opravu kostela a fary. Svou kněžskou čest nikdy neposkornil. Jeho laskavost a prozíravost způsobila vždy dobrou shodu s okolím. Sporům se jako člověk i kněz vyhýbal. Neuplatňoval osobních nároků, vždy chtěl být spokojeným. Žil skromně a ponejvíce jako samotář, vše financoval sám.*⁵⁶

Anna Vránová vzpomíná na faráře Přikryla takto: *Ze tří kněží, kteří v té době sloužili v Drahotuších, jsme nejraději měli pana faráře doktora teologie Františka Přikryla. Když nás někde na ulici potkal, něco se zeptal, zažertoval a nakonec nám dal na cestu nějaký sladký bonbónek. Pan doktor, jak jsme mu většinou říkali, ovládal několik jazyků, byl velice vzdělaný. Na jeho kázání jsme se moc těšili, bylo plné hlubokých myšlenek a zajímavých postřehů ze života v drahotušské farnosti. Jednou během promluvy řekl: „Kdo se vzdá Boha, ten vymazal slunce, aby se na další pouť vydal jen s lucernou.“*⁵⁷

Krátce po příchodu P. Přikryla do farnosti začala 1. světová válka. V té době se zde, podobně jako i jinde, konaly před kostelem polní mše pro vojáky odcházející na frontu, kteří se zde střídali ze všech koutů Rakouska-Uherska. Pastorece vojáků si vyžadovala znalost jazyků. Farář žehnal vojsku, povzbuzoval v kázáních, přijímal svaté přísahy pluků a zpovídal vojáky. Výjimkou nebylo 250 zpovědí denně. Nápomocní P. Přikrylovi byli i kněží z Hranic a vojenští kaplani, přicházející s vojáky.⁵⁸

R. 1914 byla provedena oprava kostela z vnější strany. Oprava vnitřku kostela s figurální výmalbou byla provedena r. 1922 a r. 1926 zaveden do kostela elektrický proud.

K příležitosti 80. narozenin P. Přikryla jej město Drahotuše r. 1937 zvolilo svým čestným občanem. Zároveň mu blahopřál i olomoucký arcibiskup Leopold Prečan: *„Monsignore! Slavil jste své osmdesátiny, a proto přicházím, abych Vám projevil svoje blahopřání k tomuto významnému životnímu jubileu... Přeji Vám, abyste z velkých hřiven,*

⁵⁴ Zde založil farní kroniku a podle různých knižních pramenů i ústního podání na 130 stranách popsal dějiny Karlovic až do své doby (viz SPISAR, Josef. Za Msgrem ThDr. Fr. Přikrylem. *Zvláštní otisk z Časopisu Vlastivědného spolku musejního v Olomouci*, 1940, roč. 53, č. 197 a 198.).

⁵⁵ Po příchodu do Týna se trápil: *„Nikdo mě zde nevíтал, vzdalovali se mně jak představenstvo obce, tak lidé.“ Byl přivítán představenstvem až v září (po třech měsících)...* I r. 1907 se zmiňuje: *„zde kněz nemá vážnost – či vinou?“* (Viz PK Týn nad Bečvou).

⁵⁶ SPISAR, Josef. Msgr ThDr. František Přikryl, *Zvláštní otisk z časopisu Záhorská kronika*, roč. 20., č. 1.

⁵⁷ *Drahotuše, historie a přítomnost*, s. 310.

⁵⁸ Viz tamtéž, s. 201.

jež Vám Pán Bůh svěřil, na přímluvu sv. Cyrila a Metoděje, jež jste vždy tolik ctil a miloval, ještě dlouho upevňoval a šířil. S tímto úmyslem žehnám Vám, Monsignore, žehnám celé drahotušské farnosti, všem Vaším příbuzným a zůstávám s pozdravem...⁵⁹

Ve svém úsilí o mapování cyrilometodějských pamětihodností ve Chříbech a širokém okolí spolupracoval s významnými badateli – dr. Jindřichem Wanklem, prof. Janem Havelkou, Antonínem Zelni-
tiem a mnohými dalšími. Své poznatky shrnul např. v rekonstrukci misijních cest sv. Cyrila a Metoděje na Moravě. Aby byl schopen porovnávat a přicházet k širším závěrům, navštěvoval i cizí země. Vydal se například na Balkán, do Uher, na Rus nebo do Řecka.

P. Příkryl řekl o sobě i o době: „Od mladosti své několikrát prošel jsem jižní a východní Moravu, navštěvuje místa památné dávnověkosti. Zvláště pak ohlédal jsem krajiny a místa posvěcená upomínkami na sv. Cyrilla a Methoda, sbíral pilně mezi selským lidem v dědinách okolních těchto míst vzácné podání z dob, ze kterých písemných památek nemáme neb tuze chudičké, a mojí největší snahou bylo toto drahocenné podání dotvrzovati nálezy starožitnými, a kde to možno, objasniti je z veřejných památek psaných neb tištěných. My, Moravané, jediní potěšujeme se slavnou vzpomínkou, že z Velehradu šířila se osvěta křesťanská světem slovanským. To, co sv. bratři společně v církevních věcech začali, dokončil a zvelebil sv. arcibiskup Methoděj. Kdoby jeho svaté dílo bylo v takové účtě u panovníků slovanských, jako dílo sv. Bonifáce u panovníků německých, pak by dějiny národa slovanského byly světlé, přívětivé a slavné, jakými se dnes právem honosí národ německý.“⁶⁰

Příkrylova literární činnost byla velmi bohatá. Jako první vydal v roce 1890 nevelkou monografii s názvem *Sv. Kliment u Osvětiman*. Poté následovaly jeho stěžejní práce – *Ss. Cyrill a Method v upomínkách památek starožitných na Moravě*, *Ss. Cyrill a Method v památkách starožitných na Moravě a ve Slezsku* a *Zeměpisný zlomek o zemích Slovanů v IX. stol. v Mnichově*. V roce 1920 vyšla německy psaná publikace *Denkmale der Heiligen Konstantin (Cyrill) und Method in Europa, dále Velehradsko v pra- a předvěku*, druhé vydání *Sv. Kliment u Osvětiman* a v roce 1933 *Památky sv. Cyrila a Metoda*.

Během působení na Hranicku v Moravské bráně hojně přispíval svými archeologickými, vlastivědnými i národopisnými články do časopisu, *Záhorské kroniky*, kterou založil roku 1891, a již vydal celkem šest ročníků, aby pak v jeho úsilí pokračovali druzí. Příkryl přispíval do *Časopisu vlasteneckého spolku muzejního v Olomouci*, *Hlídky*, *Lidových listů*, olomouckého *Našince*, *Národních listů*, vídeňského *Zeitschrift für österreichische Volkskunde*, atd. Samostatnou ka-

⁵⁹ Našinec, 20.9.1937, č. 222.

⁶⁰ Viz deník Slovácko, Na Hradské s P. Františkem Příkrylem po stopách věrozvěstů (nejen) v Chříbech. Ze dne 5.6.2009.

pitolou je spolupráce se členy Archeologického spolku *Starý Velehrad*.⁶¹

P. František Příkryl byl po své smrti historiky zařazen mezi tzv. „romantické archeology“. *„Jeho práce mají cenu jenom jako soupis materiálu. Ostatní jeho výklady jsou nekritické až fantastické.“*⁶² Na druhou stranu musíme říct, že nebyl badatelem v pravém slova smyslu. Byl především vypravěčem, který dal Moravě její příběh – příběh cyrilometodějský... Zcela jistě to byl člověk nadaný mimořádnou intuicí, která ho vedla po pevné půdě i tam, kde se opíral jen o vypravované zkazky.⁶³

Dne 20. 10. 1939 slavil P. Příkryl poslední mši sv. v drahotušském kostele. Nemoc, která se u něj ukázala před dvěma lety, mu postupně „připravovala smrt“.

Zemřel slabostí srdce 4. 12. 1939. Je pohřben v Drahotuších na hřbitově. Důstojný pomník na jeho opuštěném hrobě postavil r. 1942 sochař Čájka z Černotína podle vlastního návrhu z hořického pískovce. Sousoší vyjadřuje zvláštní vztah P. Příkryla ke sv. Cyrilu a Metodějovi a jeho lásku, kterou ve svém životě prokazoval dětem.

Kaplani v době faráře Příkryla:

K/76) 1912–1914 P. Josef Páleník, nar. 1886 v Budětsku na Prostějovsku, ordinován r. 1907. Do Drahotuš přišel z Choryně, kde pobýval z důvodu nemoci, tam také, u sester sv. kříže, pracoval. Předtím byl kaplanem v Hroznové Lhotě. Z Drahotuš odešel na místo P. Šuláka do Valašské Polanky. Než přišel do Citova na Přerovsku, byl kaplanem v Holešově a ve Francové Lhotě. Zemřel v Citově jako farář 15. 4. 1936.

K/77) 1914–1939 P. Jan Šulák, viz níže

K/78) 1914⁶⁴–1915 P. Josef Holec, nar. 1890, ordinován r. 1914. Zemřel 6. 12. 1918 na chřipku jako kaplan v Hranicích. Pochován je v Zarazicích, ve svém rodišti.

K/79) 1916–1928 P. Josef Hulva, nar. 21.11.1891 v Žimrovicích (farnost Hradec nad Moravicí), studoval gymnázium v Opavě, ordinován byl v Olomouci 5.7.1915. Do Drahotuš přišel z Lipníku. Náboženství vyučoval ve školách v Drahotuších, Klokočí, Hrabůvce a Radíkově. Volný čas věnoval spolkům. Byl dobrým pracovníkem v tělocvičném spolku „Orel“, u jehož zrodu r. 1920 stál, v nákupním a prodejním spolku „Lidová Zadruga“, v politickém sdružení „Lidová Jednota“ a ve spolku žen. Z Drahotuš odešel r. 1928 do Podhoří: *V neděli 21. 10. 1928 po mši sv. v půl deváté se rozloučil se svou zdejší farností..., aby nastoupil místo duchovního správce v Podhoří. Ač loučení zvláštní předem vykonána, k poslednímu rozloučení dostavilo se ohromné množství lidí a puzeno láskou*

⁶¹ Viz tamtéž.

⁶² TKADLČÍK, Vojtěch. *Cyrilometodějský kult na křesťanském Západě*. Matice cyrilometodějská, Olomouc 1995, s. 47.

⁶³ Tamtéž.

⁶⁴ R. 1914 byl dalším kaplanem, ustanoveným do Drahotuš, P. Jan Horák. Vzhledem k začínající válce však do farnosti vůbec nenastoupil, protože byl povolán na vojnu jako vojenský kaplan.

a vděčností k dobrému knězi, vyprovodilo ho s hudbou, s ladně uspořádaným průvodem na konec Drahotuše... Tam truchlivě s Bohem dávali mu všichni, když s kněžími v ověncovém autu, zasypan křivkami a doprovázen jinými auty s představiteli farnosti řadami jejich projížděl a bolně chvilí patřili za ním, dokud zrakům jejich nezmizel. Dopravu auty vykonán byl až ku kostelu podhorskému, v němž instalační kázání měl vldp. konzistorní rada Dr. František Přikryl, zdejší farář.⁶⁵

V těžkých a nábožensky i politicky rozháraných poměrech přijal r. 1934 místo faráře v Lipníku, tam byl do září 1939, kdy byl uvězněn nacisty. Byl zatčen hned 1. 9. 1939, jako rukojmí vězněn, nejprve v Dachau, potom v Buchenwaldu. Po svém propuštění nechtěl přijmout místo v Lipníku, ale r. 1942 se vrátil do Drahotuše, zde pobýval do ledna 1946 jako farář ve výslužbě. Po válce v letech 1946–1961 byl farářem ve Vnorovech, potom až do své smrti žil ve Strážnici v soukromém bytě č. 356 jako farář ve výslužbě a vypomáhal ve farnosti sv. Martina.

Zemřel 19. 4. 1977, pohřben je v Hradci nad Moravicí.

Po odchodu P. Josefa Hulvy, r. 1928, pro všeobecný nedostatek kněží zůstali v Drahotuších jen dva kněží. S vyučováním náboženství vypomáhali kněží z okolních farností.

K/80) 1932

P. František Hořák, nar. 1902 ve Vracově, ordinován 5. 7. 1925. Stal se kaplanem v Měrotíně u Litovle, pak v letech 1925–1932 kaplanem v Kokorách, než přišel do Drahotuše, byl ještě krátkou dobu v Penčicích u Přerova. P. František Hořák, nemocný na krk, z Drahotuše na vlastní přání brzy odešel a vrátil se opět do Penčic, ale už od března 1933 působil v Olomouci ve farnosti sv. Michaela jako kaplan až do r. 1950. Mimo to vypomáhal na arcibiskupské konzistoři s kancelářskou prací.⁶⁶ V letech 1950–1951 byl mimo službu a r. 1951 odešel do důchodu. Závěr svého života strávil ve Strážnici jako důchodce, ve farnosti Panny Marie. Zemřel 20. 11. 1979.

K/81) 1933–1936

P. František Vinklárek, nar. 30. 7. 1905 v Hustopečích nad Bečvou, ordinován 5. 7. 1930 v Olomouci. Do Drahotuše přišel ze Štěpánova, kde byl kaplanem a krátkou dobu administrátorem. Krátce po svém příchodu se postaral o zbudování hřiště na zahradě Lidového domu. V červnu 1936 se účastnil spolu se skupinou farníků orelské pouti do Mariazell. R. 1937 byl ustanoven jako kaplan v Příboře, ale ještě téhož roku 1937 se stal farářem ve Stříteži nad Ludinou, kde působil až do své smrti, tedy plných 30 let. Zemřel 13. 8. 1967 na srdeční infarkt. Pohřeb se konal ve středu 16. 8. 1967 ve Stříteži nad Ludinou za veliké účasti lidu a třiceti kněží. Pohřební obřady vedl prelát P. Josef Glogar, kapitulní vikář z Olomouce.⁶⁷

⁶⁵ PK Drahotuše, svazek I., s. 201.

⁶⁶ Byl zde mundantem, protokolistou a expeditorem.

⁶⁷ PK Hustopeče nad Bečvou, svazek II.

K/82) 1936–1939 P. Václav Otáhal, nar. 27. 9. 1908 v Horní Moštěnici, ordinován r.

1933. Působil jen na třech kaplanských místech, vesměs ve svémrodném kraji, a vesměs velmi krátce: V letech 1933–1935 ve Vrahovicích, v letech 1935–1936 v Ohrozimi a od r. 1936 až do svého uvěznění 1. 9. 1939 v Drahotuších. Nikde nerozkvetly jeho kněžské ctnosti a schopnosti tak bohatě, jako zde. P. Otáhal byl bystrý, veselý, vtipem sršící člověk, měl rázný, přesvědčivý způsob řeči a příjemné vystupování. Spojíme-li tyto vlastnosti s jeho zálibou v divadelnictví, s jeho sportovními výkony – byl ve volejbalovém mužstvu obávaným smečářem – s nezištností, krajní obětavostí, národním zápalem, s pastorační horlivostí – dostáváme ideál kněze, jakých v jeho dobách nebylo mnoho. Jaký div, že svému faráři – byl jím P. František Příkryl – i svým farníkům přirostl tolik k srdci? Pamětníci mají ten výjev dosud v živé vzpomínce; vystoupil na kazatelnu vysoký, černovlasý, štíhlý a zvolna se rozhlédl kolem. Hřbitov před kaplí sv. Anny byl plný lidí – v Drahotuších slavili pouť. Všichni mu napjatě, ba úzkostně lpěli na rtech. Není divu, psal se červenec 1939 a k tíži nacistické okupace se družila i obava z blízké neodvratné války. Drahotušský kaplan P. Václav Otáhal pochopil, že pro něho nadešel „okamžik pravdy“, chvíle, kdy se musí jasně projevit. Věřící očekávali slova naděje a víry a P. Václav neváhal. Jeho postava jako by tímto odhodláním ještě více vyrostla, jako by se ještě více vztýčila nad dřevěnou obrubou kazatelny. Bylo to takřka neuvěřitelné. Po několika úvodních větách o svatě Anně, vzoru křesťanské matky, zabouřila k posluchačům tato odvážná slova: „*Svatá Anna buď vám, matky, vzorem, abyste ze svých dětí vychovaly upřímné a čestné Čechy, kteří se nebojí říci, že jsou Češi, a dovedou být ochranou své pokořené vlasti. Ne jako Jidáši, kteří zrazují za prospěch a jidášskou odměnu! Náš národ nastoupil bolestnou cestu na Kalvárii. Buď to cesta dlouhá a plná obětí, ale nepřátelům se nepodaří český národ zlomit. Jako Kristus vstal z mrtvých, tak vstane i český národ a bude zase svoboden. Opět nad naší zemí vzejde slunce svobody.*“ A v tomto duchu se neslo celé kázání. Po čase, když P. Otáhala vyslýchalo gestapo, proč takto pobuřoval lid, odpověděl neméně statečně: „*Kdybych byl Němec a můj národ se octl v podobné situaci jako dnes český, také bych musel lidu říci, aby si neouzoufal.*“ K jeho zatčení došlo v tzv. „protektorátní akci“ dne 1. 9. 1939, tedy při vypuknutí druhé světové války. K tomu dni si totiž gestapo pořídilo seznamy podezřelých nebo říši nepřátelských osob – leckdy stačilo k zařazení do seznamu nevýznamné udání nějakého zpustlého individua – a naráz provedlo zátaž. Duchovní i laici, kteří byli v této akci zatčeni, byli většinou odvezeni do koncentračních tábořů jako tak zvaní rukojmí.⁶⁸

⁶⁸ Byl mezi nimi i farář Československé církve v Drahotuších František Sedláček, bývalý katolický kněz brněnské diecéze, nar. 26.2.1882, který byl puštěn na svobodu r. 1941 z Buchenwaldu. Později se stal biskupem Československé církve v Olomouci.

P. Václav Otáhal přišel společně s těmito zatčenými do Dachau 10. 9. 1939 pod číslem 30 187. Po cvičeních na apeláku a prvních těžkých pracích na základech pro SS-dům byli tito rukojmí 16. 9. 1939 vyřazeni z práce a dáni do izolace na blok 27, odkud 26. 9. 1939 byli odvezeni do Buchenwaldu. Přijeli tam za chmurného, sychravého dne. Z počátku cvičili na apeláku a na práce byli posíláni jen z trestu. Těžká robotárna začala pro ně na Velký pátek 1941, kdy byli rozděleni do tří pracovních skupin: schachtkomanda, unterkunftkomanda a zahrady. Urovnávali terén, lámali kámen, nakládali jíl, nosili vápno a jiné stavební hmoty. Všechno se nosovalo na ramenou do vzdálenosti jednoho kilometru, takže i to bylo pro utýrané, špatně živěné lidi velmi namáhavé. Nicméně se zde v Buchenwaldě těšili i určité volnosti. Mohli si pořádat koncerty, přednášky, mohli se scházet k vánočním zpěvům. Značné ulehčení nastalo ještě na jaře 1942, kdy byli všichni přiděleni na práci do zahrady. Když odváželi P. Otáhala, věřilo se obecně, že jeho sportem utužené tělo a statečný duch odolají snadno všem útrapám a že se brzy vrátí. Vždyť to byl jeden z nejmladších českých kněží v koncentračním táboře! Ale bylo souzeno jinak. Dne 23. 5. 1942 se buchenwaldská „idyla“ skončila a čeští kněží byli převezeni do Dachau, kde splynuli s ostatními duchovními. Znamenalo to podstatné zhoršení jejich životních podmínek a takřka úplné zničení naděje na návrat domů před koncem války. Práce zde přidělované byly těžké a únavné. P. Otáhal byl zařazen do komanda Liebhofu, kde dostal flegmónu⁶⁹ do nohy. Místo toho však, aby byl dán alespoň na revír (nemocnička koncentračního tábora), přidělili ho do komanda vozů. Pracovalo tam mnoho kněží, kteří vidouce těžce nemocného spolubratra, rádi přiložili ruku k dílu, jen aby mu trochu ulehčili. Ale nebylo to už nic platné. Statné, mladé tělo začalo vůči hledě chřadnout. Silnými průjmy zeslábl P. Václav tak, že se sotva držel na nohou. Věděl, že poslední hodinka není daleko. V únoru 1941 zemřel jako první z této akce ředitel kněžské nemocenské pokladny P. Chýlek, teď skoro po dvou letech byla řada na něm. „*Já vím, že taďy zařvu,*“ říkával. Posléze ho přijali na revír. Bylo to v době, kdy se situace trochu zlepšila, kdy do lágru začaly přicházet zaslilky s pomocí. Ale to všechno bylo pozdě. Dne 1. 12. 1942 odebral se P. Otáhal do domu, odkud jsme kdysi všichni vyšli, do náručí Otcova. Byla to smutná zpráva pro celou farnost, v níž působil. Po válce r. 1946 mu členové Orla odhalili v předsíni drahotušského kostela pamětní desku. Ale daleko trvalejší než tato kamenná upomínka je pomník vděčnosti a lásky, s níž starší drahotušští občané dosud vzpomínají svého neohroženého kaplana.⁷⁰

⁶⁹ Jde o bakteriální zánět šířící se měkkými tkáněmi končetiny, končetina oteče, zrudne a bývá znatelně teplejší než zbylé končetiny, velmi často se objeví horečka. Flegmóna vyžaduje léčbu antibiotiky a často i chirurgické ošetření. V případě, že se léčba zanedbá či přijde pozdě, může postižený o končetinu přijít. Tato nemoc je více známá pod názvem růže.

⁷⁰ BENEŠ, Josef. *Kaine, kde je tvůj bratr?* s. 122.

35. 1939–1942 P. JAN ŠULÁK

Nar. 1887 v Kelči, ordinován 1911.

Do Drahotuš přišel r. 1914 z Valašské Polanky, kde byl kaplanem. Po smrti P. Příkryla r. 1939 byl ustanoven duchovním správcem farnosti a farářem. R. 1942 byl přeložen na trvalý odpočinek do svého rodiště, protože již delší dobu nemohl pro ochrnutí končetin, vyvolané nervovou nemocí, vykonávat své povinnosti. *S farníky se rozloučil písemně, slovy hluboce procítěnými, plnými víry v Prozřetelnost Boží, odevzdáním do Jeho vůle. Kněz bystrého ducha, velké paměti, znal obdivuhodně sobě svěřený lid po všech stranách.* Zemřel 14. 8. 1948 v Hranicích v nemocnici a pohřben je v Kelči, jeho pohřbu 18. 8. se účastnilo i 100 věřících z Drahotuš se svými oběma kněžími. Pohřben byl svým strýcem Msgr. ThDr. Karlem Šulákem, čestným kanovníkem kroměřížským.

Kaplani v době faráře Šuláka:

K/83) 1939–1941 P. ThDr. František Horák, nar. 17. 5. 1913 v Jalubí, ordinován 5. 7.

1938. Do Drahotuš přišel z Valašských Klobouk, v letech 1941–1949 byl kaplanem ve Chválkovicích u Olomouce, potom do r. 1951 působil jako administrátor v Jívové, odkud musel odejít na tři roky do PTP (pomocný tankový prapor, výpomocný voják). V letech 1954–1957 byl administrátorem v Potštátě, kde ho ovšem také nečekalo nic dobrého. Jeho působení na mládež i jeho kázání v dusném ovzduší padesátých let vedlo nakonec k tomu, že mu 26. 8. 1957 byl odňat státní souhlas. Jeho žádost za vysídlení do Rakouska byla zamítnuta, a tak žil dále v Potštátě a dojížděl pracovat do Cementárny Hranice. Další působení v duchovní správě mu bylo umožněno až r. 1968. Tehdy byl ustanoven administrátorem ve Spytihněvi, kde působil do r. 1974, kdy mu byl státní souhlas znovu odňat. V následujících letech žil v Olomouci – Nových Sadech a v osmdesátých letech 20. století byl veden jako duchovní správce domova důchodců řeholnic v Lhotsku (děkanát Holešov). Naposledy působil jako duchovní správce řeholních sester v Opavě. Zemřel 15. 1. 1992.⁷¹

K/84) 1940–1942 P. Josef Brhel, viz níže

K/85) 1941–1944 P. ThDr. Josef Nováček, nar. 16. 3. 1915 v Nové Bělé, ordinován r.

1939 v Olomouci. Po vysvěcení byl v letech 1939–1940 kaplanem v Těšeticích a potom do r. 1941 kaplanem ve Štěpánově. Po tříletém kaplanském působení v Drahotuších odešel r. 1944 do Brodku u Přerova, kde byl farářem a nakonec zde jako důchodce také 11. 2. 1975 zemřel.

71 Viz KRŠKA, Ivan. *Z dějin duchovní správy v Potštátě.*, kapitola 9.

36. 1942–1958 P. JOSEF BRHEL

Nar. 27. 1. 1912 v Lidečku, ordinován 30. 6. 1936 arcibiskupem Leopoldem Prečanem.

Vystudoval s vyznamenáním státní reálné gymnázium ve Strážnici. Po vysvěcení až do nastoupení na vojenskou službu do Prahy - Karlína (Invalidovna) r. 1937 působil jako kaplan a krátce i jako administrátor v Šumvaldě u Uničova a v Napajedlích. Po návratu z vojny se stal kaplanem v Ostravě, nejdříve ve Vítkovicích a potom v Zábřehu. Odtud se přestěhoval do Drahotuš.

V Drahotuších působil nejdříve jako kaplan od r. 1940 a po odchodu P. Šuláka převzal duchovní správu ve farnosti. Zůstal zde farářem do 18. 4. 1958.

P. Brhel byl přísný, ale oblibu mezi lidem měl díky svému pevnému charakteru velikou. Měl zálibu v hudbě a vytříbený smysl pro umění. Jeho zásluhou byla v letech 1945–1946 provedena velmi důkladná oprava farního kostela, kaple sv. Anny i kapliček křížové cesty na hřbitově. Dal zhotovit pomník (sousoší sv. Cyrila a Metoděje s dítětem) na hrob P. Františka Přikryla. Také se zasloužil o restaurování reliéfu sv. Jana Nepomuckého na domě č. 59 na horním náměstí patřící panu Fr. Bernkopfovi. Kvůli své pastorační činnosti se po r. 1948 často dostával do sporů s komunistickým režimem. *Snahou proticírkevního drahotušského akčního výboru bylo zbavit se tohoto faráře, proto r. 1949 byl vyslýchán v Olomouci, poté také četl list československých ordinářů o napjatém stavu církve a státu, je zajímavé, že nebyl zatčen, ale psychický tlak na něj sílil, aby ho zlomil. Od roku 1950 už neměl žádného pomocného kněze a celou duchovní správu vykonával sám, pouze s náboženstvím mu vypomáhali kněží z okolí, učil 31 hodin náboženství týdně, přitom koná týdně 50 km cesty autem a v neděli mívá 3 mše sv.*

*Od r. 1945 bylo vedeno panem Trefilem farní hospodářství do r. 1948, kdy bylo zrušeno. Potom hospodářské budovy využívalo JZD: fara se tak stala zapáchající a stále znečištěnou budovu. R. 1955 bylo rozhodnuto o výkupu farních pozemků ve prospěch JZD, proti čemuž se P. Josef ohradil. To mělo za následek jeho pozdější uvěznění. R. 1949 se na faru nastěhoval po rodině Trefilové major Dvorský s manželkou, která vypomáhala ve farnosti varhanickou službou.*⁷²

Spor s režimem vyvrcholily v letech 1957–58, kdy byl izolován od dětí, takže nesměl v Drahotuších vyučovat náboženství. V dubnu r. 1958 jej zatkla policie, byl mu odňat státní souhlas a 18 měsíců od 18. 4. 1958 do 18. 10. 1959 strávil ve vězení ve Valdicích (okres Jičín). Po propuštění pracoval ve Vsetíně jako dělník Dřevařských závodů a od r. 1962 v Rožnově pod Radhoštěm v Lidovém kožedělném družstvu jako vedoucí sběrný obuvi, přitom žil ve svém rodišti v Lidečku č. 316.

⁷² Viz Drahotuše, historie a přítomnost, s. 143–146.

R. 1968 mu byl navrácen státní souhlas, a tak byl v květnu toho roku ustanoven administrátorem farnosti ve Dvorcích na Bruntálsku. Krátce na to však onemocněl, proto v lednu 1970 odchází do Viceměřic na Prostějovsku (farnost Nezamyslice), do komunity řeholních sester dominikánek, kde je veden jako duchovní správce a kaplan v Nezamyslicích.

Zemřel 30. 9. 1971 v nemocnici v Prostějově a pochován byl v rodném Lidečku do kněžského hrobu, kde leží vedle svého bratra Jana, rovněž kněze.

Kaplani v době faráře Brhela:

K/86) 1943–1945 P. František Sečkář, nar. 1. 1. 1918 v Louce (farnost Lipov), ordino-

ván 4. 7. 1943 v Olomouci. Po vysvěcení byl v prvním roce kaplanem ve Štěpánově a v Rýmařově, pak, po odchodu z Drahotuš, v letech 1946–1949 byl krátkodobě pověřen vedením duchovní správy v Jířkově u Šternberka, od r. 1949 se stal administrátorem v Kostelci u Kyjova, v letech 1951–1952 byl u PTP, potom do března 1953 administrátorem v Hlubočkách, pak byl opět mimo službu. Jeho krátkodobá působení v různých farnostech se tak střídala s odnětím státního souhlasu. R. 1956 byl pověřen vedením duchovní správy v Razové na Bruntálsku, r. 1957 v Bílé Lhotě u Olomouce a r. 1959 v Náměšti na Hané. Pak byl do prosince 1964 mimo službu. V letech 1964–1971 působil v Olomouci u sv. Mořice jako kaplan a r. 1971 jako administrátor na Sv. Kopečku. R. 1972 se stal administrátorem v Potštátě, kde byl až do své smrti. Za jeho působení v Potštátě bylo započato s renovací fresek v kostele Panny Marie na hřbitově, zároveň zde bylo pořízeno provizorní elektrické osvětlení. Šlo o kněze vážně nemocného, jenž zemřel 30. 5. 1979 v pouhých 61 letech.⁷³

K/87) 1944–1946 P. Václav Pospíšil, nar. 22. 1. 1917 v Soběchleších, ordinován 5. 7.

1941 v Olomouci. V letech 1941–1944 byl kaplanem v Újezdě u Válašských Klobouk. Odtud přišel do Drahotuš. Pak do r. 1950 byl kaplanem v Nákle a do března 1951 v Bruntálu. R. 1951 se stal administrátorem ve Václavově u Bruntálu a v letech 1960–1970 byl administrátorem v Malé Morávce. R. 1970 se stal děkanem v Krnově. Zemřel 22. 5. 1983.

⁷³ Viz KRŠKA, Ivan. *Z dějin duchovní správy v Potštátě*, kapitola 9.

K/88) 1945

P. Jaroslav Nohavica, nar. 1. 2. 1921 v Zašově, ordinován 1945. Po krátkém působení v Drahotuších odešel do Hranic a pak do Místku. Zemřel 27. 4. 1949 v Hranicích v nemocnici na srdeční chorobu, pohřben je v rodné obci.

K/89) 1946

Msgr. ThDr. JUDr. Josef Ryška, papežský prelát, nar. 20. 5. 1915 v Novém Jičíně, ordinován 20. 12. 1941 v Římě. Studium teologie absolvoval v letech 1937–1945 v Římě. Právnická studia dokončil na Lateránské univerzitě v Římě r. 1946 a doktorát teologie obhájil na Univerzitě Palackého v Olomouci r. 1948. V říjnu 1945 nastoupil jako kaplan do Hranic a brzy poté do Drahotuš. Od září 1946 byl ustanoven kaplanem ve farnosti sv. Michaela v Olomouci s výpomocí na konzistoři. V letech 1948–1950 přednášel církevní právo na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a zároveň byl sekretářem olomouckého arcibiskupa Matochy. Od r. 1947 až do konce svého života byl členem církevního soudu. Od 24. 6. 1950 byl sedm měsíců ve vazbě. Poté byl pro údajnou velezradu a špionáž odsouzen k trestu odnětí svobody na 12 let. Vězněm byl až do r. 1960. Po amnestii v roce 1960 pracoval šest let jako pomocný dělník v Hranicích a potom jako vazač v Železárnách v Ostravě-Vítkovicích. Do duchovní správy znovu nastoupil jako kaplan do farnosti Ostrava-Poruba (1966), poté byl dómským vikářem ve farnosti sv. Václava v Olomouci a úředníkem konzistoře (1968–1972). V tomto období opět přednášel církevní právo na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Olomouci. Od r. 1972 byl administrátorem farnosti Moravský Beroun a r. 1983 v Nedakonících, kde působil do konce svého života. Zemřel 22. 10. 2006 ve věku nedožitých 92 let.

K/90) 1946–1947

P. František Adamec, nar. 28. 2. 1922 v Dědicích v rodině textilního dělníka. Studoval na osmiletém Arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži, kde v květnu 1941 s vyznamenáním odmaturoval, a poté Cyrilometodějskou bohosloveckou fakultu v Olomouci. Ordinován byl 5. 7. 1946 v Olomouci světicím biskupem Stanislavem Zelou. Po vysvěcení byl ustanoven kaplanem v Drahotuších. Od září 1947 působil jako studijní prefekt a učitel jazyků na Arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži. Dne 19. února 1949 byl zatčen pro údajný špatný vliv na mládež a vyšetřován v krajské věznici v Olomouci. Následně byl odsouzen na 4 roky a 10 měsíců. Po odvolání mu byl trest „za drzost“ zpřísněn na 10 let. Jako vězeň pracoval v uranových dolech na Jáchymovsku na dole Barbora a Svatopluk, ve vápence ve Zdi-

cích, v koalinových závodech v Horní Bříze a ve Škodovce v Plzni. Dále prošel věznicemi v Plzni-Borech, Valdicích a v Praze-Ruzyni, kde pracoval ve vězeňské prádelně. Propuštěn byl podmíněčně na zkušební dobu 8 let na prezidentskou amnestii r. 1956 a začal pracovat v cihelně v Dědicích. Po získání státního souhlasu k výkonu kněžské služby r. 1957 působil jako kaplan v Ivanovicích na Hané, odkud dočasně vedl duchovní správu ve Švábenicích, potom přešel jako administrátor do Chvalkovic na Hané. Po odebrání státního souhlasu pro vyškovský okres byl přeložen do Uherského Hradiště a od r. 1969 do Starého Města. I v okrese Uh. Hradiště byl zbaven státního souhlasu a tak od 1. 3. 1975 přeložen na místo faráře do Vacenovic. R. 1994 byl jmenován čestným občanem Jeruzaléma a čestným členem řádu Panny Marie Jeruzalémské-německých rytířů a r. 2000 čestným kanovníkem Kolegiální kapituly u svatého Mořice v Kroměříži. R. 2009 odešel na důchod k milosrdným sestrám sv. Vincence de Paul do Kroměříže.⁷⁴

P. František o sobě říká: „*Budu sloužit, dokud nepadnu!... Coby bohoslovec jsem byl například zasažený kulovým bleskem, ale přežil jsem ve zdraví... Měl jsem možnost nějakou dobu pobývat a duchovně růst u P. Antonína Šuránka na Sv. Antonínku. Pět let mě vnitřně formoval. Později, už jako kněz, jsem vážně onemocněl. Nad mým lůžkem v kyjovské nemocnici tehdy doktor řekl, že se nedožiji rána. Dokonce už dopředu napsal ohledací list. Když pak ráno přišel a viděl, že žiji, nechtěl věřit svým očím. Já jsem tehdy v modlitbě prosil otce Šuránka, aby se za mě přimlouval – a Pána jsem prosil, aby mě tady nechal, jestli jsem tu ještě potřebný, a jestli jsem zbytečný – tak ať umřu. Byl to Boží zásah a já vím, že mám ve službě pokračovat. Slíbil jsem tehdy v modlitbě otci Šuránkovi, že budu sloužit, protože kněží je málo... Chci sloužit, dokud Pán Bůh dá. Drží mne humor a jsem rád mezi lidmi.*“ Jako farář ve Vacenovicích popsal svůj obyčejný den: „*Vstávám mezi pátou a šestou hodinou. Pomodlím se breviář, přečtu si denní tisk, přijímám návštěvy a vyřizuji poštu. Ta je někdy náročná – v době Vánoc posílám více než stovku přání do celého světa. Pokud to je možné, mívám po obědě siestu. Denně čtu úryvek z Písma svatého a další duchovní literaturu. Každý den jsem více než hodinu ve zpovědnici. Lidé z širokého okolí vědí, že tady najdou s železnou pravidelností kněze ve zpovědnici. Kromě toho vedu farní kroniku, připravuji třetáky na první svaté přijímání (napsal jsem pro ně takovou malou brožurku) a snoubence ke svátosti manželství. Ke druhé, třetí hodině se pomodlím nešpory a připravuji se na večerní mši svatou. Spát chodím brzy, zachovávám řád.*“⁷⁵

⁷⁴ Viz VLČEK, Vojtěch. *Kříž jsem hlásal, kříž jsem snášel*. s. 10.

⁷⁵ FOJTÍKOVÁ, Lenka. Rozhovor s P. Františkem Adamcem. *Katolický týdeník* 2007, č. 36.

K/91) 1947–1949 P. František Pevný, SJ, nar. 16. 2. 1921 ve Sv. Štěpánu u Brumova,

ordinován 5. 7. 1947 v Olomouci světícím biskupem Stanislavem Zelou. Je absolventem arcibiskupského gymnázia v Kroměříži, r. 1941 nastoupil do kněžského semináře v Olomouci. Rok poté byl nacisty totálně nasazen v Berlíně. Do Drahotuš přišel jako novokněz a takto na své kněžské působení ve farnosti vzpomíná: „Vlastně jsem se zacvičoval do duchovní správy, měl jsem výborného faráře Josefa Brhela, takovým přátelským způsobem jsme tam nažfvali. Mimořádný styk jsem měl s kluky z Orla, a pro ty styky s nimi jsem se vlastně dostal do kriminálu. Byla orelská pouť na Hostýně, velice bouřlivá, a oni z té pouti donesli nějaké letáky, kde byly asi v deseti bodech informace o záměrech komunistů s katolickou církví. Tak jsme to natiskli a chlapi neopatrní to dávali po celých Drahotuších do schránek. Někdo je viděl, samozřejmě, a hned bylo udání atd. Měli jsme tam taky katechetku, jmenovala se Linda Míková, pocházela z Lipníka. A ta někdy podvečerem přiběhla a zděšeným hlasem mně hlásila, že StB zatkla některé z těch chlapců. Já, co jsem měl tyhle letáky a ještě nějaké jiné věci, tak jsem to všechno spálil v kamnech. Takže když potom přišli estébáci, možná až tak po půlnoci, tak nahlíželi taky do kamen, ale našli jen popel. Tak mě sebrali a vzali také mnoho věcí, co byly naprosto nezávadné, prostě to přímo ukradli a nikdy to nevrátili, třeba skautské věci. To bylo 11. 2. 1949. Takže tak skončilo moje kaplanování v Drahotuších, asi po roce a půl.“ P. František byl zatčen pro údajné podněcování mládeže z eucharistického kroužku k nezákonné činnosti a za rozšiřování protikomunistických letáků. „Nejdříve mě vyšetřovali v Olomouci. Ani se mne vlastně moc nevyptávali, protože to, co chtěli vědět, už věděli od těch chlapců. Hlavou toho všeho byl Jiří Kostruh, takový nadšený Orel, a jeho bratr – myslím, že z něho toho asi vytáhli nejvíc. Nakonec jsem dostal trest dvanáct let, a pak mi ještě přidali dva roky, po odvolání. Já jsem se neodvolával, ale prokurátor. Zdálo se mu to málo, tak nám všem ještě popřídávali.“ Byl vězněn na Jáchymovsku, na Borech, na Mírově, ve Valdicích a v Leopoldově. Ještě ve vězení, na Silvestra r. 1958 v Leopoldově, tajně vstoupil do jezuitského řádu a složil tam i své první sliby. Z vězení se dostal na amnestii v květnu 1960. Po propuštění pracoval jako pomocný dělník u Pozemních staveb ve Vsetíně, poté jako údržbář v Ústavu sociální péče v Měděnci (okres Chomutov). R. 1969 byl krátce v duchovní správě v Bohosudově. S řádovým životem a Konstitucemi Tovaryšstva Ježíšova se seznamoval v rakouském Innsbrucku, odkud se vrátil r. 1969, když se v Československu začínala opět zhoršovat politická situace, protože si uvědomoval, že jej zde bude více potřeba. Nejdříve byl duchovním správcem sester vykupitelek ve Vincentinu na Velehradě. V letech 1972–1993 působil jako farář ve farnosti Vítkov. Po obnově řádového života u nás vykonával do r. 1997 funkci novicmistra v Kolíně. Od té doby žije v brněnské komunitě jezuitů, pracuje v duchovní správě, navštěvuje

nemocné a svou kněžskou službou vypomáhá v Masarykově onkologickém ústavu v Brně na Žlutém kopci. Má zásluhy na vybudování duchovního centra a vzniku nové farnosti v Brně na Lesné.⁷⁶

K/92) 1949–1950 P. Alois Drábek, CHLJ, nar. 8. 12. 1924 ve Slušovicích, po studiu na zlínském gymnáziu odešel do kněžského semináře v Olomouci, ordinován 5. 7. 1949. Do Drahotuš přišel jako novokněž, a jak se později ukázalo, byl na dlouhou dobu posledním drahotušským kaplanem. Když odtud odešel, byl ustanoven administrátorem nejdříve v Tršicích u Přerova, potom ve Velkém Týnci a nakonec v Nákle do r. 1970, kdy emigroval. V letech 1970–1983 působil ve Vídni, v Bazieli a nakonec Německu: v Bavorsku a v Badensku, v kraji kněze Thomase Volknera, známého z knih *Návrat* nebo *Nový začátek* od spisovatelky Maria Calasanz Ziescheové. V zahraničí byl pověřen vedením duchovní správy krajanů. Potom po četných zdravotních komplikacích odešel na odpočinek k Bodamskému jezeru, kde vypomáhal v duchovní správě. R. 1993 se P. Alois vrátil na Moravu, do Příluk, pak žil krátce ve Zlíně a od r. 2004 žije v Kroměříži a podle svých možností vypomáhá ve farnosti Panny Marie. V emigraci získal německé občanství, je knězem diecéze Augsburg a členem rytířského řádu Lazaritů.⁷⁷

OD R. 1950 V DRAHOTUŠÍCH NEBYLI KAPLANI

37. 1958–1970 P. JOSEF HEJNA, administrátor

Nar. 25. 5. 1911 v Kopřivnici, ordinován 5. 7. 1937.

Byl to muž silné atletické postavy, energický, rozvážný, výřečný, ale nadevšecko člověk dobrého srdce a ušlechtilé duše, který vyzářoval z každého jeho slova.⁷⁸

Kněžskou službu začal jako kooperátor v Rožnově pod Radhoštěm, kde byl jeden rok, pak byl dva měsíce katechetou v Hranicích, než odešel, opět jako katecheta, do Ivanovic na Hané, byl zde do r. 1941, pak odešel na 11 let do Ostravy, kde byl také katechetou, v letech 1952–1958 byl administrátorem v Rýžovišti.

Od r. 1958 působil v Drahotuších. Přišel sem za nesnadných podmínek v době, kdy se farníci vyrovnávali se ztrátou odsouzeného předchozího faráře Josefa Brhela. Během svého působení ve farnosti se postaral o zřízení ústředního topení na faře, vyměnil zde střešní krytinu a okna, důsledně se staral o farní hospodářství. R. 1966 se také postaral o úpravu liturgického prostoru v drahotušském far-

76 Viz VLČEK, Vojtěch. *Kříž jsem hlásal, kříž jsem snášel*, s. 268; bulletin *Jezuité*, roč. XVII, 1/2008, s. 15–18.

77 Životní příběhy P. Alois Drábek popisuje ve svých pamětech *Z Moravě na vinici Páně do širého světa*. Jeho vzpomínka na pobyt v olomouckém semináři je zařazena níže jako příloha č. 5.

78 Viz řeč na rozloučenou při pohřbu P. Hejny.

ním kostele podle II. vatikánského koncilu, když sám navrhl vzhled nového oltáře a ambonu. Na oltář byla použita dvířka ze zrušené mřížky do presbytáře, ambon je ozdoben obrazem Ježíše, Dobrého pastýře, s nápisem „*Dominus vobiscum*“ (*Pán s vámi*), který k tomuto účelu věnovala neteř P. Františka Příkryla, Josefa Šremserová, žijící toho času na faře.

Od 1. 8. 1970 byl ustanoven za administrátora v Bochoři. V létě r. 1981 při cestě z kostela byl postižen záchvatem, který způsobil ochrnutí pravé části těla, rok a sedm měsíců byl upoután na lůžko a přece si nikomu nestěžoval, ale s úsměvem vždy vítal občany, kteří ho přišli navštívit.⁷⁹

Zemřel 28. 2. 1983 a je pohřben v Bochoři.

38. 1970–1974 P. FRANTIŠEK PTÁČEK, administrátor

Nar. 18. 5. 1924 v Lipíně (farnost Valašské Klobouky). Vystudoval reálné gymnázium ve Vsetíně, kde maturoval r. 1944. Ordinován byl 11. 12. 1949 v Olomouci arcibiskupem Karlem Matochou a hned po studiích, v letech 1950–1953 vykonával vojenskou službu (PTP), 1954–1960 byl kaplanem v Libíně a 1960–1970 byl administrátorem ve Starém Městě pod Sněžníkem.

Působení v Drahotuších zahájil poutní mši sv. u sv. Anny. Při pravidelné každoroční pouti na Hostýn navštívil s poutníky drahotušského rodáka P. Alexe, děkana v Holešově, v jubilejním roce sv. Jana Sarkandra r. 1970. V květnu 1974 oslavil v Drahotuších výročí 25 let od svého kněžského svěcení.

V srpnu 1974 odešel z Drahotuš do Paskova u Frýdku-Místku a od r. 1984 žil ve Vrbětčích (farnost Vlachovice) jako důchodce.

Zemřel 7. 11. 1988 na Moravci, pohřben je ve Valašských Kloboukách v rodinném hrobě.

39. 1974–2004 P. JOSEF VÍT HUSEK, OFM

Nar. 2. 2. 1923 ve Starém Městě u Uherského Hradiště, měl dva sourozence: bratra Antonína, který mu byl ve farnostech ku pomoci, a sestru, která vstoupila do řádu milosrdných sester sv. Kříže a přijala jméno Dagmar. Od r. 1936 studoval františkánské gymnázium v Kroměříži, na které nastoupil po doporučení svého strýce P. Ambrože Toboli, františkána, a r. 1943 se stal členem františkánského řádu. Bohoslovecká studia absolvoval nejdříve v Praze. V prvním roce studií, r. 1943, přijal při oblažce řeholní oděv a řeholní jméno Vít. Po válce byl svým představeným poslán do Bruselu, aby tam studium bohosloví dokončil. Ordinován byl 11. 6. 1949 v Lovani v Belgii, svou primici oslavil 19. 7. 1949 ve Starém Městě. Jeho prvním kněžským působištěm byla Kroměříž, ale ne nadlouho. 13.

⁷⁹ Tamtéž.

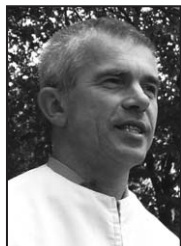
4. 1950 byl při Akci K (přepadení klášterů StB z důvodu likvidace církve) v noci spolu s ostatními řeholníky odvezen do internačního tábora řeholníků. Prvním místem jeho internace byl františkánský klášter v Hejnicích, odtud byl po jednom týdnu odvezen do Bohosudova, zrušeného jezuitského kláštera přeměněného na internační tábor. Brzy nato, v letech 1949–1952, byl jako mnoho jiných kněží přeražen do PTP se značkou LK⁸⁰ (takto se dostal do Komárna, do Zvolena a prošel i další místa v jižních Čechách, na Moravě a na Slovensku). Jeho posledním místem v PTP byl Trenčín, tam jej r. 1952, deset dní před vypršením jeho vojenské povinnosti, zatkl. Záminkou k jeho odsouzení měla být režimu nepohodlná korespondence, kterou u něj našli. Byl odsouzen na osm let jako vlastizrádce a vězněn v Praze – Ruzyni. Když byl r. 1960, čtyři měsíce před vypršením osmiletého trestu odnětí svobody, propuštěn na amnestii, ve špatném zdravotním stavu mu bylo dovoleno, aby si šláhl zaměstnání, kněžskou službu bez státního souhlasu však vykonávat nemohl. Práci pomocného stavebního dělníka si našel ve Zlíně a potom v přerovských stojárnách, kde byl do r. 1968, kdy mu byl navrácen státní souhlas k výkonu kněžské služby. Než přišel do Drahotuš, byl od r. 1968 administrátorem v Maletíně. V této době se za něj přimluvil P. František Adamec, tehdy farář ve Starém Městě, aby P. Husek mohl přijít do Drahotuš, a bylo mu vyhověno. Přišel sem i s bratrem Antonínem. V době jeho působení v Drahotuších se provedlo stahování a výmalba kostela. V sedmdesátých letech pokračoval v úpravě liturgického prostoru kostela a průběžně se opravovaly všechny kaple obcí farnosti Drahotuše i kaple na hřbitově a kostel ve Středolesí. Je velice pečlivý a má rád historii (životopisy svatých připomínal v nedělních ohláškách). Po r. 2000 byla provedena generální oprava (přestavba) varhan. R. 2004 na vlastní žádost odchází do důchodu. Místem jeho dalšího pobytu se stalo řeholní společenství bratří minoritů v Moravské Třebové.

V LETECH 2004–2005 BYLA DUCHOVNÍ SPRÁVA ZAJIŠŤOVÁNA Z HRANIC.⁸¹

⁸⁰ LK = lopata – krompáč, tzn. pomocný voják beze zbraně.

⁸¹ Do farnosti dojížděl z Hranic děkan P. Jiří Doležel, kaplani i jáhnové (P. Jiří Kupka, P. Lubomír Gorčík, P. Pawel Bilinsky, Petr Utíkal).

40. OD R. 2005 ... P. Mgr. Ing. RADOMÍR ŠIDLEJA

Nar. 22. 6. 1961, pochází z Počenic na Kroměřížsku. Po ukončení 2. stupně ZŠ v Morkovicích jako zaměstnanec Pal-Magnetonu v Kroměříži ukončil maturitou učební obor obráběč kovů a po 3 měsících v zaměstnání byl přijat na vysokou školu.

„Co se týče kněžství, tak k němu jsem se dostal až 5 let po studiu VUT Fakulty strojní v Brně. Nikdy jsem neplánoval být knězem, ale události v mém životě se seběhly trochu jinak. Každý člověk si hledá, kde je v životě jeho parketa, která holka je ta pravá, který vztah je ten pravý, kolik dětí má mít, jak je má vychovávat. Objevil jsem, že mojí parketou je kněžství. V té době nastal velký zlom k dobrému v mém životě. Zažil jsem spoustu věcí, které mi ukázaly, že o mne opravdu Bůh stojí; a až mi to skutečně výrazně došlo, tak jsem se vydal na zajímavou cestu kněžství a nikdy jsem toho nelitoval.“⁸²

Po vysvěcení 22. 6. 1996 v Olomouci působil na Zábřežsku: v Zábřehu na Moravě jako jáhen a pak kaplan, potom v Klášterci jako administrátor, ve Štítech byl již ustanoven farářem. Téměř 9 roků působil jako kaplan pro mládež. Odtud se přestěhoval na konci roku 2004 do Nové Hradečné, kde však byl jen půl roku. Je totiž jedním ze zakladatelů prázdninového misijního díla mládeže, zvaného „*Antiochia*“; dodnes je na Moravě jeho koordinátorem. A proto z důvodu vzniku FARKY (FARNÍ Komunity Antiochie) v Drahotuších zahájil zde své působení.

Kaplani v době faráře Šidleji:

K/93) 2005–2008 P. Petr Utíkal, nar. 23. 1. 1973, pochází z Mezic, farnost Náklo, na Olomoucku. Je vyučen nástrojařem, šest let pracoval v Moravských

železárnách v Olomouci a potom v olomoucké Charitě jako asistent a pečovatel. Po studiu na olomoucké teologické fakultě vykonával jáhenskou pastorační praxi v Hranicích. Na kněze byl vysvěcen 25. 6. 2005 v Olomouci arcibiskupem Janem Graubnerem, pak jako novokněž přišel do Drahotuš. Založil zde farní kapelu, se kterou i nadále hraje a zpívá. Odtud se přestěhoval do Choryně, kde však zůstal administrátorem jen rok. Od r. 2009 působí ve farnosti Kvassice.

K/94) 2008–2010 P. Martin Vévoda, nar. 6. 2. 1979, pochází ze Švábenic. Ve Vyškově se vyučil mechanikem el. tech. zařízení a po maturitě jeden rok

pracoval v Ostravě u salesiánů dona Boska. Svou roční jáhenskou praxi prožil v Otrokovicích. 24. 6. 2006 byl v Olomouci arcibiskupem Janem Graubnerem vysvěcen na kněze. Potom, než přišel do Drahotuš, působil v Luhačovicích a v Zábřehu na Moravě. Z Drahotuš byl r. 2010 poslán do Velkého Ořechova, kde je ustanoven administrátorem.

⁸² Viz www.libina.cz, rozhovor s Andreou Červinkovou z r. 2005.

K/95) Od r. 2010–... **P. Antonín Fiala**, nar. 28. 5. 1980, pochází ze Skrbně u Olomouce. Jáhenskou pastorační praxi měl v Kyjově. Na kněze byl vysvěcen 26. 6. 2010 v Olomouci arcibiskupem Janem Graubnerem.

Interiér farního kostela sv. Vavřince v Drahotuších (r. 2008)

KNĚŽÍ, RODÁCI Z DRAHOTUŠSKÉ FARNOSTI

Prameny: *PK farnosti Drahotuše, Záhorská kronika, Vlastivědný sborník Záhoří a Pobečví, roč. XIV., Listopad 1931, č. 2 a 3.*

1. P. JIŘÍ AVRATH

Nar. v Drahotuších, ordinován r. 1720, zemřel r. 1720 jako kaplan v Hranicích.

2. P. KONSTANTIN HORNÝ

Nar. v Drahotuších, ordinován r. 1725.

3. P. JAN VYBÍRAL

Nar. v Drahotuších, ordinován r. 1745. Od r. 1768 byl farářem ve Slatinicích, zasloužil se o kostel a faru. Zde r. 1783 zemřel.

4. P. ONDŘEJ AVRATH

Nar. v Drahotuších, ordinován r. 1746, zemřel r. 1772 v Soběchlebských, kde byl farářem.

5. P. FRANTIŠEK LOSRT

Nar. v Drahotuších. 1763–82 byl farářem v Hovoranech, kde zemřel.

6. P. AMBROŽ HORNÝ

Nar. v Drahotuších, ordinován r. 1761, zemřel r. 1772 jako kaplan ve Valašských Kloboukách.

7. P. JIŘÍ JEMELKA

Nar. v Drahotuších, ordinován r. 1763, zemřel r. 1783 jako kaplan ve Vyškově.

8. P. JOSEF VYBÍRAL

Nar. v Drahotuších, ordinován r. 1763. Zemřel r. 1791 jako kaplan v Prostějově.

9. P. ŠTĚPÁN VYBÍRAL

Nar. 1742 v Drahotuších. Od r. 1793 byl farářem ve Strání, kde 27. 11. 1808 zemřel.

10. P. RUDOLF LOSRT

Nar. 1747 v Drahotuších. Zemřel r. 1811 jako kaplan deficient v Rokytnici u Přerova.

11. P. FERDINAND VYBÍRAL

Nar. 1781 v Drahotuších. Zemřel r. 1861 jako kroměřížský kanovník.

12. P. MATĚJ ŠKROBAL

Nar. 1783 v Drahotuších. Zemřel r. 1846 jako vězeňský kaplan v Novém Jičíně.

13. P. VÁCLAV ZAHRADNÍK

Nar. 1784 ve Slavíči. Byl farářem ve Skřípově a v letech 1846–54 v Brankách.

14. P. BERNARD REGER

Nar. 1786 v Drahotuších, syn Ignáce Regera, drahotušského kronikáře. Ordinován byl v Olomouci 1. 9. 1812 olomouckým arcibiskupem Teodorem Trautmansdorffem. Primici slavil v Drahotuších 20. 9. 1812, sešlo se zde velké množství lidí. Přitom mu asistoval jako jáhen Josef Mück, zdejší kaplan, jako podjáhen Gabriel Kavan, kněz asistent zdejší děkan Jan Rössner a kanonistou byl bystrický farář Godefridus Gnilkner. Kazatel byl hranický kaplan

František Gloos. Své místo vyhledal v Bystřici pod Hostýnem, kde se stal farářem a později děkanem holešovským.

Má velké zásluhy o vzkříšení Hostýna postiženého zrušením poutního chrámu za Josefa II. r. 1787. Od r. 1821 organizoval peněžní sbírky na opravu kostela vysvěceného 2. 7. 1845 dalším významným rodákem z drahotušské farnosti, rajhradským opatem, benediktinem Viktorem Šlosarem.

Zemřel 12. 4. 1869.⁸³

15. P. JAN BEKÁREK

Nar. 1788 v Drahotuších. Ordinován r. 1811, primici v Drahotuších měl 8. 9. v neděli na svátek Narození Panny Marie, na kterou se sešlo množství lidu, po mši udělil požehnání svým stařečkům, Antonínovi a Janě Bekárkovým, kteří oslavili 50 let společného života.

Po vysvěcení byl kooperátorem v Malenovicích. V letech 1820–53 působil jako farář ve Šlapanicích a jako modřický děkan.

Zemřel ve Šlapanicích r. 1853.⁸⁴

16. P. TADEUS FREIS, kapucín

Nar. 1791 v Drahotuších. Od r. 1832 byl administrátorem fary v Třebíči a kvardian otců kapucínů. Zemřel v Třebíči r. 1883.

17. P. VIKTOR MARTIN ŠLOSAR, opat

Nar. 28. 10. 1793 v Klokoči č.p. 2 jako prvorozený syn Antonína Šlosara a Barbory roz. Černocké. Jde o jednoho z nejvýznamnějších klokočských rodáků.

Nejprve navštěvoval školu v Drahotuších a roku 1804 byl poslán do Lipníku, kde navštěvoval se zdarem tři třídy triviální školy. V roce 1807 přešel do Kroměříže na gymnázium, na kterém vyučovali profesori z piaristického řádu. Do roku 1812 pilně studoval gramatické a humanitní obory, aby kvůli velké nouzi otce, který musel živit šest synů, byl osvobozen od placení školného. Po absolvování gymnázia studoval v letech 1813–1814 filozofii na lyceu v Olomouci, a protože tehdy dosáhl 20 let, žádal, aby byl přijat do kláštera benediktinů v Rajhradě.

Guberniálním dekretem z 11. 11. 1813 byl Martinu Šlosarovi dovolen vstup do benediktinského řádu a dopisem olomouckého arcibiskupa byl propuštěn z olomoucké diecéze. Řeholní oděv získal z rukou opata Augustina 1. 11. 1814 a obdržel řeholní jméno Viktor. Po noviciátu byl poslán na teologická studia do Olomouce a potom do Brna.

R. 1817 složil před opatem Augustinem řeholní slib a po roce přijal tonsuru. Po absolvování studií byl 5. 9. 1819 vysvěcen na kněze brněnským biskupem v kostele sv. Michaela v Brně a slavil primice v Drahotuších. Poté byl ustanoven kaplanem kostela v Rajhradě a krátkou dobu, roku 1820, byl administrátorem farnosti Šlapanice.

⁸³ Viz INDRA, B., TUČEK, A. *Paměti drahotušských kronikářů 1571–1911*, s. 93.

⁸⁴ Viz TAMTÉŽ, S. 91.

Pak se opět vrátil do kláštera. Postupně byl ustanoven novicmistrem, sekretářem opata, archivářem i správcem kuchyně. Když r. 1831 zemřel opat Augustin, byl proti všem očekáváním po jeho smrti zvolen novým opatem Viktor Martin Šlosar. Opatskou benedikci přijal 16. 9. 1832 od nového brněnského biskupa Františka Gindla a stal se tak v pořadí druhým rajhradským opatem.⁸⁵ Ve svém úřadu se vyznačoval neúnavnou snahou po vlastním zdokonalení a zdokonalení jemu svěřených osob. Měl také před očima pozemky a vědu, takže zdokonalil významně nejen zemědělství, a vylepšil nebo nově zřídil hospodářské budovy, obnovil a zkrášlil pět kostelů a nově postavil klášterní trakt. Položil základ k vzácné, a pro své moravské unikáty vyhledávané sbírce nerostů, a to tím, že koupil roku 1839 za 1000 zl. tehdy proslulou kolekci sběratele Hrušky z Brna. Ve 40. letech 19. století začal s budováním sbírky mincí, pro niž za 200 zl. koupil cennější kusy (také řecké a římské) z kolekce Řehoře Volného a Antonína Bočka. Obdobně zčásti pořídil a částečně podnítil sbírku ulit a obrazů. Nechal vyložit chodby v horním patře kláštera kamennými deskami (dolní obyčejnými kamennými kostkami), pořídil kostelní stříbro, mezi jiným cenné mešní nádoby a jiné kostelní nářadí za 7000 zl.

Sám v roce 1840 uspořádal klášterní archiv a napsal k němu katalog. S ohledem na další rozvoj knihovny navázal plodné styky s Augsburgem, pokračoval v budování lístkového autorského katalogu založeného knihovníkem Richtrem a založil katalog knihovny na prelatuře. Do knihovních fondů přibyla *Kralická bible šestidílka* a vzácný rukopis z roku 1424 s německými překlady olomouckého biskupa Jana ze Středy.

2. 7. 1845 vysvětil Šlosar obnovený mariánský kostel na posvátném Hostýně, který byl postaven z trosek zásluhou rajhradských benediktinů.

Za jeho působení se 21. 10. 1848, krátce před obležitím Vídně císařskými jednotkami, v klášteře konala osmidenní oslava 800. výročí založení kláštera, přičemž procesí chodila každodenně bez jakýchkoliv rušivých momentů.

Projevoval velkorysou pohostinnost vůči chudým. Stal se patronem rajhradského rodáka, malíře Josefa Zeleného a z jeho popudu Tadeáš Millian namaloval v roce 1844 obraz, na němž zachytil část Klokočí s opatovým rodným domem.⁸⁶

Vedle jiných funkcí byl Šlosar jmenován zemským prelátem moravského markrabství a zastával úřad správce Moravsko-slezského ústavu hluchoněmých. V roce své smrti (1854) působil spolu s brněnským biskupem jako spoluvizitátor augustiniánských klášterů v Čechách, na Moravě a v Krakově.

Viktor Martin Šlosar zemřel 16. 8. 1854.⁸⁷

18. P. ANTONÍN FEKAR

Nar. 23. 12. 1807 v Drahotuších. Zemřel r. 1886 jako farář v Prosenicích.

⁸⁵ Rajhradský klášter je nejstarším klášteřem benediktinů na Moravě. Jeho vznik spadá do 11. stol. a až do r. 1813, kdy byl povýšen na opatství, byl podřízen pražským benediktinským opatům z Břevnova.

⁸⁶ Josef Zelený (1824–1886) byl prvním učitelem Alfonse Muchy a je autorem portrétu opata Viktora Šlosara z roku 1852, který je k vidění v prelatuře rajhradského kláštera. Tadeáš Millian pracoval u Krajského úřadu přerovského kraje v Hranicích. Znal dobře vztahy Hranic k rajhradskému klášteři, viděl i oba obrazy zakladatele města Hranic (založeny r. 1167), rajhradského mnicha Jurika, umístěné v rajhradském klášteři, kde se dnes také nachází obraz Klokočí.

⁸⁷ Viz *Klokočí, dějiny a přítomnost obce*, s. 171.

19. P. JAN ESSEITHER

Nar. 1809 v Drahotuších. Byl lokálním kaplanem v Černovicích, pak od r. 1857 farářem v Rožné (a děkanem bystrickým v brněnské diecézi), kde zemřel.

20. P. TEODOR KLÍMEK, piarista

Nar. 1818 v Radíkově. Ordinován r. 1850.
Zemřel 26. 8. 1879 jako rektor piaristické koleje v Lipníku.

21. P. AMBROŽ KLÍMEK, kapucín

Nar. v Radíkově. Profesor pastorálky v Brně.

22. P. VAVŘINEC SIGMUND

Nar. 7. 8. 1823 v Drahotuších.
Zemřel 1. 8. 1893 jako farář ve Stupavě.

23. P. IGNÁC TOBIÁŠ ŠPONAR

Nar. 30. 1. 1826 v Drahotuších. Byl františkánem a pak misionářem v Americe. 8000 zl. odkázal drahotušskému chudobinskému ústavu. Zemřel na odpočinku v Brně.

24. P. TOMÁŠ SEDLÁČEK, Msgr.

Nar. 21. 12. 1832 v Drahotuších, ord. 1858. Kanovník v Kroměříži.
Zemřel 25. 11. 1912.

25. P. VINCENC ŠROM

Nar. 13. 1. 1863 ve Slaviči, ordinován 1885, primici slavil 19. 7. 1885 v drahotušském farním kostele. Byl profesorem náboženství v Hranicích, od r. 1920 v Uherském Hradišti a potom v Moravské Třebové. Závěr svého života prožil opět v Hranicích (1929), jako profesor náboženství ve výslužbě. Byl to kněz vzácné, lidumilné povahy, nebál se žádné námahy ve výpomoci ve zpovědnici a v duchovní správě. Jak byl oblíben u věřících, svědčil četný zástup těch, kteří se účastnili jeho pohřbu.⁸⁸

Zemřel 26. 2. 1935 v Hranicích, pochován v Drahotuších do rodinného hrobu olomouckým pomocným biskupem Janem Stavělem.

26. P. JOSEF HERZIG

Nar. 1863 v Drahotuších, ordinován r. 1885.
Byl farářem v Radiměři na Svitavsku. R. 1929 byl zámeckým kaplanem v Lipníku.
Zemřel 26. 2. 1936 v Lipníku.

27. P. FRANTIŠEK BENEŠ, arcibiskupský rada

Nar. 3. 10. 1874 v Drahotuších, měl ještě pět sourozenců, tři bratry a dvě sestry, které mu ze začátku pomáhaly ve farním hospodářství. Ordinován 5. 7. 1898.

Skromný a hodný kněz, P. František, působil jako kaplan v Rudolticích a ve Slavičíně, odtud se vydal na pouť po stopách našeho Pána Ježíše Krista do Svaté Země. Tehdy dostal z biskupství dekret, který mu určil nové kněžské působíště: jako kaplan od 1. 9. 1905 působil v Žalkovicích, ale pobyl zde jen necelý měsíc. 29. 9. toho roku odchází jako katecheta do Příbora. Působil také jako expozita na Huk-

⁸⁸ Viz PK Hranice, zápisy z let 1920, 1929 a 1935

valdech a jako farář v Domaníně na Kyjovsku a v Žalkovicích (1930–1946), od r. 1946 žil ve farnosti Břest jako emeritní farář u školských sester, kde tráví klidně své stáří, přitom je velmi čilý a plný zájmů o všechno, pokud mohl, vypomáhal v duchovní správě.⁸⁹ Od r. 1950 (po likvidaci řeholních společenství) žil v Radslavicích u Přerova jako emeritní farář. R. 1954 v Drahotuších oslavil v dobrém zdraví své 80. narozeniny.

Zemřel 7. 3. 1958 a pohřben byl v Drahotuších. Pohřební obřady vedl P. Josef Glogar, generální vikář z Olomouce.

28. P. ALOIS POZBYL

Nar. 30. 6. 1876 ve Slavíči. Ordinován 5. 7. 1901, primici slavil 14. 7. 1901 v drahotušském farním kostele sv. Vavřince.

P. Alois Pozbyl se narodil do sedlácké rodiny. Měl staršího bratra Františka, který pokračoval doma v hospodářství, a mladší sestru Marii Bočanovou. Alois se stal knězem. Svou touhu po tomto povolání vyjádřil v jedné ze svých básní:

*Mé srdce si zvolilo,
s kým by se v lásce spojilo,
by blahem lásky oběti,
k radosti mohlo dospěti
Jak krásný je a spanilý
Ježíš miláček rozmilý.
V hostii svatě bělostné
zřím tahy jeho milostné,
tam k němu srdce plápolá,
když k hodům lásky zavolá.
Jak krásný je a spanilý
Ježíš miláček rozmilý.*

Po vysvěcení přišel jako kaplan do Zubří, odkud byla spravována také obec Vidče. Vedením duchovní správy ve Vidči, zřízené r. 1918, byl pověřen P. Alois. Stal se tak prvním duchovním správcem ve Vidči. Jeho zásluhou byl ve Vidči postaven novogotický kostel zasvěcený sv. Cyrilu a Metoději. Kromě jiného osobního nasazení pro stavbu věnoval do kostela kazatelnu za 2400 Kč, tuto částku splatil v pěti letech z prodeje medu z vlastního chovu. Kostel byl benedikován 17. 10. 1915 ThDr. Antonínem Stojanem, proboštem z Kroměříže a pozdějším arcibiskupem olomouckým, a konsekrován 20. 9. 1920 pomocným biskupem Karlem Wisnarem.

Zasloužil se také o stavbu spolkového domu Jednoty katolických mužů a jinochů v Zubří „Naše Domovina“.

Svým vystupováním a přednáškami šířil mezi lidmi osvětu a vzdělanost, bojoval proti alkoholismu. Rád fotografoval a psal duchovní poezii a knihy (*Valašské koledy o Ježíškovi, Kytička královně Máje, Mému Miláčku – sbírka básní, Valašské obžínky, Naši Miláčkové – životy sv. patronů, Ježíš Kristus a Jeho apoštolové, Církev Kristova, Život Panny Marie a sv. Josefa*), které vydával vlastním nákladem.

⁸⁹ Viz PK Břest.

Od roku 1916 se P. Alois Pozbyl potýkal s nemocí, protože se u něj vyskytly příznaky tuberkulózy. Byla mu doporučena změna prostředí, lepší strava a menší námaha.

Všechny majetek rozdal chudým. Byl tak chudý jako většina jeho farníků. Je nazýván „Bosým knězem“, neboť sám chodil bos. Na pronajatém pozemku sekl travu a sušil seno pro ovečky. Vyráběl brynzů. Kupoval chleba, rozdával ho chudým a nemocným. Vše obětoval svým bližním a sám žil v chudobě. Když se rozdělil o poslední s potřebnými, ještě řekl: „*Modlete se vždy, jak nejvroucněji dovedete. Proste za milosti nejpotřebnější, za čistotu srdce, pokoru, chudobu, trpělivost. Buďte ujištěni, že všeho, zač jste prosili, časem se vám dostane. Amen.*“ Svěho faráře měli rádi, ba přímo ho milovali. Jeho pokora, obětavost a láska k lidem a k Bohu jej nakonec strávila.

Zemřel v pověsti svatosti 2. 7. 1921 ve věku 45 let ve Vidči, kde je také pohřben.

Část z poslední vůle sepsané ve Vidči 9. 3. 1921:

„... Toť má poslední vůle, kterou vlastnoručně píši i podepisuji při dobrém vědomí. Ubohó duši svou odporučuji spravedlivému Soudci věčnosti. Nedůživé tělo své k lehkému odpočinku v zemi na zdejších hřbitově, abych odpočíval s těmi, na něž celý svůj kněžský život jsem myslel, o ně ustavičně starost v duši nosil a jim vše jen nejlepší pro život věčný přál a vyprošoval.

Pohřeb učíte zcela jednoduchý s tichou mší svatou bez slavného vyzvánění, rakev nejjednodušší s živým věncem.

Jestliže, ač nechtě ve své náhlé povaze někoho jsem urazil, prosím za odpuštění.

Mnohdy jsem byl nepochopen. Dejž by setba slova Božího aspoň později dozrála v plod hojného požehnání Božího.

Svatyni naší drahé, jež strávila síly mé, dejž Bůh hojnost požehnání svého po všechny dny jejího trvání.

P. Alois Pozbyl, administrátor“.⁹⁰

29. P. JAN MACHÁČ

Nar. 7. 2. 1877 v Drahotuších, gymnázium a bohosloví vystudoval v Olomouci. Ordinován r. 1900.

Do r. 1902 působil jako kooperátor v Louče u Kelče, pak byl kooperátorem v Korách, odkud musel r. 1907 kvůli vážnému plicnímu onemocnění odejít na zdravotní dovolenou, která trvala téměř šest roků. V té době mohl pastoračně působit r. 1909 po dobu pěti měsíců jako kooperátor ve Valašské Polance, jinak většinu času během této dovolené zastával úřad spirituála v nemocnici Milosrdných bratří v Prostějově, z počátku své dovolené, přes čtyři měsíce, byl konventním knězem u sester dominikánek v Klimkovicích. Když chtěl r. 1913 opět nastoupit do duchovní správy, byl poslán opět do Loučky, kde působil více než rok. 30. 11. 1914 byl ustanoven farářem v Hošťálkové. P. Jan Macháč měl tři sourozence, o tři roky mladšího bratra, který zemřel již v 18 letech, a dvě sestry: Františku a Marii, obě dvě mu v Hošťálkové obětavě vedly domácnost i přesto, že doma v Drahotuších musely ještě zajistit údržbu rozsáhlého hospodářství, které zdědily po svých rodičích.⁹¹ Jako farář se ve farnosti, kromě duchovní péče o věřící, obětavě staral o údržbu kostela a fary a jejich okolí a velkou měrou se postaral o zachování zdejší katolické školy. Ve farnosti působil 17 roků, žil skromně a skrytě.

⁹⁰ Převzato z knihy Richarda Sobotky, *Bosý poutník – životní příběh kněze P. Aloise Pozbyla*.

⁹¹ PK Hošťálková, s. 2.

Velmi vycházel vstříc chudým rodinám, jimž vymáhal písemnými žádostmi podpory nebo jim vyprošťoval dřevo z arcibiskupských lesů na stavbu domů. Tím se stal mezi chudými velmi oblíbeným.⁹² Jeho slavení bohoslužeb bylo elegantní, ale výřečnost po mozkové mrtvici měl slabší, od té doby pro něj bylo mluvení obtížné.

Posledním místem jeho pastorače byly Rymice u Holešova, kam odešel z Hošťálkové 9. 2. 1931. Odtud za necelé dva roky v prosinci 1932 odchází do Drahotuš ke stálému odpočinku. Zde podle svých možností vypomáhal v duchovní správě zvláště o svátcích v době nepřítomnosti kaplanů, kdy farář zůstával sám.

Zemřel 20. 8. 1940 v Kroměříži v ústavu pro nervově choré a pohřben je v Drahotuších.

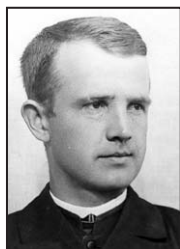
Pohřbu se zúčastnilo šest kněží, spolužáků, kromě jiných okolních a místních. Výkrop v rodném domě vykonal a slavné requiem sloužil děkan Kvapil z Nezamyslic, průvod z kostela na hřbitov vedl děkan Kučera z Osvětiman a nad hrobem na rozloučenou promluvil černotínský farář Čech.⁹³

30. P. ANTONÍN ČÍHAL

Nar. 3. 6. 1881 v Drahotuších č. 85. Ordinován 16. 7. 1905 v Olomouci, primici slavil 23. 7. ve farním kostele sv. Vavřince. V domě k němu promluvil zdejší farář a děkan P. Hynek, pak se vydali v průvodu do kostela, kde měl primiční kázání jezuita František Tomeček z Velehradu, příbuzný primiciantův. Jeho prvním místem byl Raškov (na Šumpersku), poté byl kaplanem v Rudě. R. 1914 se stává duchovním správcem věznice na Pankráci v Praze, kde žil až do své smrti.

Zemřel 10. 3. 1940 a je pohřben v Praze.

31. Msgr. JOSEF RÝPAR, arcibiskupský rada

Nar. 10. 5. 1873 ve Zbrašově (farnost Hranice), od mládí žil ve Velké. Kromě bratra, kněze Jana, měl ještě dvě sestry: Barboru a Marii. Ordinován byl 5. 7. 1897 v Olomouci. Primici slavil 11. 7. 1873 v drahotušském farním kostele.

Kooperátorem a pak farářem byl v Loučné nad Desnou (dříve Vízंबरk), odkud byl pro svůj český původ vypuzen po 42 letech kněžské činnosti (r. 1938). Od listopadu 1938 do počátku srpna 1941 působil jako farář v Podivicích u Vyškova. Po vyklizení osady r. 1941 přijal místo – jako penzista, emeritní farář, v Topolné (farnost Bílovice). Zde ho rádi přijali a připravili mu i menší dům, kde bydlel s hospodyní, aby v obci s nově postaveným filiálním kostelem vykonával kněžskou službu. Po válce r. 1945 jej žádali čeští obyvatelé Loučné, se kterými nadále udržoval korespondenci, aby se vrátil na místo svého bývalého působení, ale to se neuskutečnilo.

Zemřel zaopatřen svátostmi po delší nemoci 1. 9. 1953 a byl pohřben do kněžské hrobky v Bílovicích.

32. P. JAN RÝPAR, senátor

Nar. 1882 ve Velké č. 39. Gymnázium studoval ve Valašském Meziříčí. Ordinován byl 5. 7. 1907 v Olomouci, svou primici slavil 6. 7. také v Olomouci, v kostele sv. Kate-

⁹² Tamtéž, s. 106.

⁹³ Tamtéž, s. 126.

Na fotografii stojí P. Jan (první zleva) spolu s bratrem Josefem (uprostřed) a s rodinou své sestry

řiny. Průvod vyšel z bytu spirituála P. Františka Hováka, kde pronesl proslov drahotušský farář P. František Hynek. Po bohoslužbách byl oběd v hotelu „Přerov“.⁹⁴ Byl katechetou v Jaktarži a profesorem náboženství na české realce v Opavě a v Moravské Ostravě, ale záhy se věnoval politické činnosti. Byl vůdce katolíků ve Slezsku a jejich poslanec v 1. národním shromáždění v Praze r. 1918–19, byl senátorem za stranu lidovou.

P. Jan Rýpar byl činný také v Bašce (děkanát Místek). Jako kněz, profesor a senátor stál v čele Kostelní jednoty sv. Václava v Bašce, která se významnou měrou podílela ve třicátých letech 20. stol., v období hluboké hospodářské krize, na stavbě místního kostela. Dne 22. 10. 1933 se konalo vysvěcení (benedikce) kostela ke cti sv. Václava. Snad nejvýstižněji vyjádřil své poděkování P. Jan Rýpar, když na výroční schůzi Kostelní jednoty sv. Václava v Bašce, konané dne 31. 12. 1934, mimo jiné řekl: „Kolik duší nemocných bude v tomto chrámu potěšeno a posilněno milostí boží. Kolik desítek, ba stovek lidí dostalo za ty vyžebřané statisíce chleba, dostali práci – dělníci, živnostníci i umělci. Za tuto záslužnou práci nám budou vděční všichni ti, kteří přijdou po nás. Jsme hrdi na to, že jsme tuto práci dali lidem v době nejhorší. A toto by měli uznat všichni, nejenom katolíci...“⁹⁵

I na Hranicku byl velmi dobře znám a není snad obce, kde by neměl schůzi. Byl temperamentním řečníkem, který dovedl rozproudit masy. Jeho láskou byl dějepis. Aby se obeznámil s novými metodami této vědy, navštěvoval i přednášky na univerzitě, hlavně u profesora

⁹⁴ Po smrti matky r. 1906 otec prodal rodný dům a odstěhoval se ke svému synovi Josefovi, který byl farářem v Loučné, proto i primice P. Jana už nebyla v Drahotuších. ⁹⁵ Viz www.baska.cz/cz/farnosti/

Pekaře. Škoda, že mu politická činnost nenechávala tolik času, aby se historii mohl více věnovat.⁹⁶

Zemřel 11. 6. 1938 v Praze, když jel k zasedání senátu z Opavy do Prahy, cestou byl raněn mrtvicí. Rozčilení z hnutí Henleina jej porazilo v mladším věku. Po převratu byl neohroženým zastáncem ř.k. náboženství, pohotovým řečníkem parlamentním, pak senátorským. Neočekávaně zemřel jako prof., senátor Nár. shromáždění.⁹⁷

Rozloučení se zemřelým se konalo nejdříve v Praze a potom v Drahotuších, kde se pohřbu zúčastnilo na 100 kněží, okresní hejtmán Wachsmuth, zástupcové armády, plk. Šmelzer, pplk. Holub, maj. Dvorský, štkpt. Macháček atd., radní Jehne a p. Fojtík za lidovou stranu v Hranicích, zástupcové těl. jednoty Orel, deputace z Těšínska a Opavska, školní mládež a množství občanstva z Drahotuší, Hranic a okolí. Nad hrobem mluvil jako hlavní řečník místopředseda senátu, senátor M. Hruban z Olomouce.⁹⁸

33. P. ALOIS KOSTRUCH, arcibiskupský rada

Nar. 3. 6. 1886 v Drahotuších, č. 14. Vystudoval gymnázium v Hranicích, kde r. 1906 odmaturoval. Ordinován byl 5. 7. 1911 kardinálem Františkem Bauerem, primici měl v Drahotuších 16. 7. Po vysvěcení až do r. 1918 byl kaplanem v Rýmařově. K Novému roku 1919 se přestěhoval do Olomouce, do farnosti sv. Michaela. Zde ve funkci kaplana působil až do r. 1938, kdy byl ustanoven farářem v Olomouci ve farnosti Nová Ulice.

P. Kostruch byl dobrým otcem své farnosti, oblíbený pro svou skromnou povahu snad u všech farníků, i školní mládež jej s oblibou vyhledávala ve zpovědnici. Nebyl žádným na slovo vzatým kazatelem, prostým způsobem seznamoval věřící s Písmem svatým a vykládal je, ale jeho denní život byl dotvrzením všeho, čemu učil – úsměvem, radou, pochopením a pomocí. Měl v sobě cosi „stojanovského“ – nikdo neodešel s prázdnou, kdo se na něj obrátil...⁹⁹

Od r. 1962 byl penzionován a jako farář ve výslužbě žil na Václavském nám. č. 2 v Olomouci, v této době vypomáhal podle svých možností v kostele Panny Marie Sněžné.

R. 1971 se účastnil pouti u sv. Anny v Drahotuších spolu s P. Josefem Ryškou.

Poslední tři roky svého života strávil v Kněžském charitním domově na Moravci.

Zemřel 14. 9. 1979 ve věku 93 let a pohřben je v Drahotuších. Pohřební obřady vedl P. Leopold Dýmál, farář u sv. Václava v Olomouci.

34. P. FRANTIŠEK ALEX, kanovník kroměřížské kapituly

Nar. 11. 8. 1913 v Drahotuších č. 167. Ordinován byl 5. 7. 1941 v Olomouci, primice v Drahotuších byla radostnou událostí pro celou farnost, pěkné dary jednotlivců i společné primiciantovi ukázaly přízeň a lásku ke stavu kněžskému. Kazatelem byl P. František Fabík, katecheta z Hranic.¹⁰⁰

⁹⁶ Senátor Jan Rýpar zemřel. *Přehled, Nezávislý týdeník kraje hranicko-lipnického a novojičínského*, 17.6.1938, roč. VIII., č. 25.

⁹⁷ *PK Drahotuše*, svazek II., s. 3.

⁹⁸ *Přehled*, c.d.

⁹⁹ *PK Nová Ulice*.

¹⁰⁰ *PK Drahotuše*.

Po vysvěcení byl kaplanem v Křelově. Potom byl r. 1942 poslán do Holešova, kde zůstal až do své smrti, nejprve zde byl kaplanem, později provizorem a holešovským děkanem, kanovníkem a farářem v.v.

Nesmazatelně se zapsal do novodobé historie města Holešova jako mimořádně oblíbený duchovní otec farnosti, svědomitý ochranář církevních památek a jako inspirátor a vydavatel uměleckých děl s holešovskou tematikou. Prožil v Holešově plných 46 let a nevzdal se „svého města“ ani poté, co byl jmenován sídelním kanovníkem kolegiální kapituly u sv. Mořice v Kroměříži (1977). Dle svého přání mohl působit v Holešově i nadále. O svěřenou farnost se vzorně staral. Díky své přirozené autoritě a diplomatickým schopnostem dokázal za minulého protinábožensky zaměřeného režimu zaštitit mnohé tehdy nežádoucí nebo režimem přímo zakazované aktivity svých mladých kaplanů a farníků, především křesťanské mládeže.

Od studentských let projevoval zájem o hudbu, literaturu a výtvarné umění. Vrcholem jeho badatelské práce v oblasti hudební historie je monografie *Bezručova poezie v české hudbě* (Opava, 1962), ve které prezentuje tištěná i rukopisná hudební díla především sborové tvorby, jež vznikla na texty Petra Bezruče. Na tomto díle pracoval dlouhá léta a soustředil přitom u nás vůbec největší sbírku hudebních bezručian, kterou v prosinci 1976 předal do Památníku Petra Bezruče v Opavě. Šíře jeho kulturního záběru se projevila především ve sběratelství. Soustředil např. cenné soubory různých vydání *Máchova Máje*, *Bezručových Slezských písní*, *Erbenovy Kytice*, *Babičky* Boženy Němcové.

P. Alex však byl osobností nejen v oblasti hudební historie a mezi bibliofily. V obci sběratelů filatelie, numismatiky, drobné plastiky, faleristiky a signistiky náležel k předním členům na Moravě. Většina těchto souborů však po něm nezůstala zachována jako celek. Z jeho rozsáhlé sbírky knih zahrnujících alespoň část výše zmíněných souborů a bibliofilských tisků získala Městská knihovna v Holešově 733 knih s hodnotnou kolekcí bezručovských publikací.

Už se nepodařilo pro Holešov zachránit velkou sbírku autografů – upomínkových textů, veršů a drobných kreseb, které P. Alexovi napsali či nakreslili naši přední umělci. Bohatá byla i editorská činnost P. Alexe. Vydal mnoho krásných tisků, a to zejména s bezručovskými náměty, dále půvabné novoročenky, exlibris, exmusicis, různé příležitostné tisky a volnou grafiku.

Zasloužil se také o vznik několika výtvarných děl, věnovaných památce holešovského faráře sv. Jana Sarkandra.

P. Alex byl mimořádnou osobností. V poválečné době působil ve funkci duchovního rádce Junáka. Stal se členem Spolku českých bibliofilů, Sdružení přátel díla Petra Bezruče, Spolku sběratelů ex libris, Sdružení numismatické společnosti, Svazu českých filatelistů a řady dalších. Četné exempláře jeho bohatých sbírek se staly ozdobou různých výstav po celé vlasti. Byl zakládajícím členem Vlastivědného kroužku v Holešově.¹⁰¹

Zemřel 24. 6. 1988 v kroměřížské nemocnici na Malém Valu. Pochován je v Holešově.

¹⁰¹ Vybráno z RAFAJA, František. Vzpomínka na nezapomenutelného P. Františka Alexe. *Holešovsko* 12/2008, s. 17.

35. P. JAN VINKLER

Nar. 19. 5. 1939 v Klokočí jako nejmladší z dvanácti dětí. Jeho dětství a mládí bylo spjato s prací na rodinném hospodářství. V patnácti letech začal pracovat, ale po roce se rozhodl pro studium na jedenáctiletém gymnáziu v Hranicích, kde v červnu 1958 odmaturoval. Po maturitě odešel studovat teologii do Litoměřic, kde také byl 23. 6. 1963 ordinován na kněze. Jak studium v Hranicích, tak i v Litoměřicích bylo pro něj i jeho rodiče finančně náročné, proto si o prázdninách brigádnicky přivydělává (Solo Lipník, Cementárna Hranice atd.).

Primici slavil 7. 7. 1963 v drahotušském farním kostele za přítomnosti asi 20 kněží, kázal P. Antonín Bartošik, děkan z Hranic, účast lidu byla veliká.

Do září působil v Malenovicích jako kaplan, potom následovala vojenská služba, v letech 1965–1969 byl kaplanem v Prostějově ve farnosti Povýšení sv. Kříže. R. 1969 se stal administrátorem v Bohuslavicích u Konice a od r. 1978 byl administrátorem v Bystřici p. H., od r. 1980 byl ve Strání. R. 1992 byl poslán do Morkovic. Nyní, od 1. 7. 1997, působí v Kostelci u Holešova.

36. P. FRANTIŠEK ADAMEC

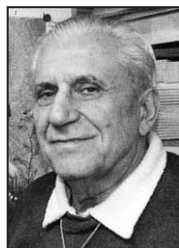

Nar. 3. 5. 1939 v Hrabůvce, ordinován 23. 6. 1968 v Brně.

Válečné období prožíval v Hrabůvce až do své první třídy. Potom se s celou rodinou přestěhoval do Vítkova, kde na místním gymnáziu odmaturoval a pak osm roků pracoval na poště. Po celou tuto dobu usiloval o přijetí do semináře, ale nebylo mu to umožněno. Ve vítkovské farnosti se do liturgie zapojoval zpěvem v místním chrámovém sboru. Při zájezdu na Hostýn se setkal s novoknězem, který tam měl mši sv. Tato událost pomohla i P. Františkovi, aby mohl být přijat do kněžského semináře v Litoměřicích. Po vysvěcení brněnským biskupem Karlem Skoupým a po primici r. 1968 ve Vítkově nastoupil jako kaplan do Ludgeřovic na Opavsko, pak po roce do Sobotína. Dne 1. 11. 1973 byl poslán jako administrátor do Otaslavic na Prostějovsku a r. 1981 do Babic u Uherského Hradiště. Od 1. 7. 1992 působí ve farnosti Střítež nad Ludinou.

37. P. Ing. STANISLAV WEIGEL

Narodil se 15. 2. 1927 v Hranicích na Moravě a se svými rodiči a sourozenci žil v Klokočí. Odmaturoval r. 1946 na gymnáziu v Hranicích. Ve svém srdci si nesl od mládí touhu po kněžství, ale nepříznivá doba komunismu, která s sebou přinesla i uzavření kněžských seminářů, na čas tuto touhu přebila. Studoval na Vysokém učení technickém v Brně. Od r. 1953 pracoval jako letecký inženýr ve Výzkumném ústavu leteckém v Praze. R. 1956 se oženil, má tři děti. Krátce nato, r. 1958, byl z výzkumného ústavu z důvodu svého náboženského přesvědčení propuštěn. Od r. 1959 pracoval jako technik a později jako projektant ekologických zařízení, kde zůstal až do svého odchodu do důchodu, r. 1987. V té době se soustavně věnoval meditativní obrazové tvorbě.

Svou výtvarnou činnost začínal pod vlivem přátelství s Janem Zrzavým. Osvojil si jeho techniku i směr poetického symbolismu.

Po smrti manželky, r. 1975, začal opět uvažovat o kněžství. Seznámil se s tzv. „podzemní církví“¹⁰² a s jejím významným představitelem, tajně vysvěceným biskupem Felixem Davidkem, který vybudoval rozsáhlou „podzemní“ teologicko-vzdělávací strukturu. Ten jej v teologických studiích a v cestě ke kněžství povzbuzoval. P. Stanislav tajně studoval teologii u františkánů v Praze a bez vědomí veřejnosti byl ordinován r. 1985 tajným biskupem Peterem Dubovským.

„Obrazy otce Stanislava jsou ovlivněny zvláštním spojením umělce a kněze a vyvěrá z nich touha pozvednout naši ztracenou duchovnost a kulturu.“¹⁰³ „Jeho práce má určitou stylistiku, která spočívá ve spojení realistického a abstraktního... Jeho obrazy nejsou pouhými ilustracemi, není to jen prostá kreslená učebnice křesťanské věrouky, ale jsou to opravdová umělecká díla, projev jeho vlastních úvah a jím odhalené Boží pravdy. Umělec tak ve svých obrazech předkládá lidem možnost lepšího pochopení svého určení na zemi a v životní pouti do věčnosti.“¹⁰⁴

Od r. 1987 pořádal řadu výstav v naší republice i v zahraničí s doprovodným duchovním programem nebo přednáškami. S použitím obrazů přispěl k terapii nemocných, zvláště mentálně postižených. Svou činnost zaměřil i na spolupráci s křesťanským Východem. Ve své duchovní práci používá obrazů jako prostředku k oslovení věřících i nevěřících.

Kněžskou službu v době svobody (po r. 1989), kdy žil v Praze, vykonával v okolí Prahy. A od r. 2001 podle svých možností vypomáhal v litoměřické diecézi. R. 2004 se přestěhoval na faru do Nezdenic (děkanát Uherský Brod) a od r. 2008 žije u své dcery v Brně. Jednou za dva týdny přijíždí do Nezdenic, kde se mimo jiné účastní i mariánských večeradel a modliteb otců.

¹⁰² Podzemní (skrytá, tajná či mlčící) církev je obecné označení aktivit místní církve, které z důvodu pronásledování křesťanů nemohou být vykonávány veřejně. Do skrytosti se podle míry pronásledování přesouvá část (např. teologické studium, výchova mládeže, tisk i sama křesťanská praxe) nebo veškerá činnost církve (včetně svěcení a činnosti kněží). Skrytá společenství jsou dodnes např. v Číně, dříve v zemích východního komunistického bloku.

¹⁰³ SVOBODOVÁ, Hana. *Slovo o autorovi k výstavě S. Weigela: Umění dívat se.*

¹⁰⁴ WEIGEL, Stanislav. *Tajemství Eucharistie*, Brno: Kartuziánské nakladatelství 2004, s. 5.

PŘÍLOHA 1

List papeže Benedikta XVI. k vyhlášení Roku kněží u příležitosti 150. výročí úmrtí svatého faráře arského

Draží bratři v kněžské službě,

rozhodl jsem se, že o nadcházející slavnosti Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v pátek 19. června 2009, v den tradičně věnovaný modlitbě za posvěcení kněží, zahájím „Rok kněží“ jako oslavu 150. výročí „*dies natalis*“ Jana Marie Vianneye, patrona všech farářů ve světě.¹⁰⁵ Tento rok, jehož cílem má být to, aby kněží prohloubili své odhodlání k vnitřní obnově, která z nich učiní důraznější a pronikavější svědky evangelia v dnešním světě, bude zakončen o stejné slavnosti v roce 2010. „Kněžství je láskou Ježíšova srdce,“ říkával často svatý farář arský. Jeho jímavý výrok nás přivádí k tomu, abychom především s hlubokou vděčností uvažovali o nezměrném daru, který kněží představují nejen pro církev, ale též pro samotné lidstvo. Myslím nyní na všechny kněze, kteří každodenně v tichosti předávají Kristova slova a činy věřícím i celému světu a usilují o to, aby se svou myslí i vůlí, svými city i životním stylem sjednocovali s Pánem. Jak bych se mohl nesklonit před jejich namáhavou apoštolskou prací, před jejich neúnavnou a skrytou službou, před jejich nesebeckou a všezahrnující láskou? A jak bych mohl nechválit odvážnou věrnost tolika kněží, kteří navzdory obtížím a nepochopení věrně setrvali ve svém povolání být „přáteli Krista“, které on zavolal jménem, vybral si je a poslal?

...Výrok svatého Jana Marie nás také přivádí k tomu, abychom mysleli na Kristovo probodené srdce a na trnovou korunu, která je obklopuje. Právě proto myslím i na množství utrpení, které musí četní kněží vydržet ať už proto, že mají podíl na mnohotvárné lidské zkušenosti, kterou je bolest, nebo proto, že zakoušejí nepochopení právě od těch osob, kterým slouží. Jak bychom mohli nevzpomenout také na všechny ty kněze, jejichž důstojnost je zraňována, kterým je bráněno v působení a kteří jsou pronásledováni, často do té míry, že musí vydat nejvyšší svědectví prolitím krve?

S bolestí musíme též konstatovat, že se vyskytují případy, jichž nelze nikdy dostatečně litovat: když církev trpí nevěrností některého ze svých služebníků. V takovém chování pak svět nachází důvody ke skandálům a odmítnutí. V těchto případech církvi může nejlépe pomoci nejen upřímné a úplné uznání slabosti jejich služebníků, ale též radostné připomenutí si velikého Božího daru, jakým je skvělý příklad velkorysých pastýřů, zbožných a zapálených láskou k Bohu i k duším, jasnoživých a trpělivých duchovních vůdců. Učení a příklad svatého Jana Marie Vianneye nám všem zde mohou sloužit jako významný vztažný bod. Svatý farář arský byl zcela pokorný, jako kněz si však byl vědom toho, že je pro svůj lid nevýslovným darem: „Dobrý pastýř, kněz podle srdce Božího, je tím největším pokladem, jaký dobrý Pán dává farnosti, i jedním z nejvzácnějších darů Boží milosti.“ O kněžství hovoří, jako by nedokázal vystihnout velkolepost *daru a úkolu*, který byl svěřen lidskému tvorů: „Jak veliký je kněz! ... Kdyby si uvědomil, čím je, zemřel by ... Bůh jej poslouchá: kněz pronese několik slov a Pán na jeho hlas sestupuje z nebes, aby se skryl v malé hostii ...“ Když svým farníkům vysvětloval význam svátostí, říkával: „Bez svátosti svěcení bychom Pána neměli. Kdo jej uložil do tohoto svatostán-

¹⁰⁵ Tím jej roku 1929 vyhlásil papež Pius XI.

ku? Kněz. Kdo přivítal vaše duše na počátku vašeho života? Kněz. Kdo vaše duše krmí a dává jim sílu na cestu? Kněz. Kdo je připraví, aby se zjevily před Bohem, když je ještě naposledy obmyje krví Ježíše Krista? Kněz, vždycky je to kněz. A když se stane, že některá duše zemře v důsledku hříchu, kdo ji pozvedne, kdo ji navrátí pokoj a mír? Znovu kněz ... Po Bohu je kněz vším! ... Až v nebi si plně uvědomí, čím je.“ Tato slova, jež vyvěrají z kněžského srdce svatého faráře, nám mohou znít jako přehnaná. Vyjevují však velikou úctu, jakou choval ke svátosti kněžství. Zdá se, že byl zcela přemožen nezměrným pocitem odpovědnosti: „Kdybychom si plně uvědomili, co kněz pro zemi znamená, zemřeli bychom: ne ze strachu, ale z lásky ... Bez kněze by utrpení a smrt našeho Pána nemohly přinést žádný užitek. Je to kněz, kdo pokračuje v díle vykoupení na zemi ... Jaký smysl by měl dům plný zlata, kdyby nebyl nikdo, aby otevřel jeho dveře? Kněz drží klíče k nebeským pokladům: on je to, kdo otevírá dveře, on je správcem dobrého Pána a opatrovníkem jeho bohatství ... Ponechte farnost po dvacet let bez kněze a budou tam nakonec uctívat zvěř ... Kněz není knězem sám pro sebe, je knězem pro vás.“

Když jej biskup posílal do Arsu, vesnice s 230 dušemi, varoval jej, že tam nalezne náboženský život ve velmi zuboženém stavu: „V té farnosti je málo lásky k Bohu; vy ji tam přinesete.“ Svatý Jan Maria Vianney si proto byl dobře vědom toho, že tam musí jít, aby ztělesňoval Kristovu přítomnost a vydával svědectví o jeho spasitelném milosrdenství: „Pane, dej, ať se má farnost obrátí; jsem ochoten vytrpět všechno, co si budeš přát, po celý svůj život!“ S touto modlitbou přijal své poslání. Svatý farář se zcela zasvětil obrácení své farnosti; za nejdůležitější přitom považoval křesťanskou výchovu sobě svěřeného lidu. Drazí bratři v kněžské službě, prosme Pána Ježíše o milost, abychom se dokázali učit z pastoračních plánů svatého Jana Marie Vianneye! Především se musíme naučit naprostému ztotožnění člověka s jeho službou. V Ježíšovi osoba a její poslání splývají v jedno: veškeré Kristovo spasitelské působení bylo a je výrazem jeho „synovského vědomí“, v němž od věčnosti stojí před Otcem v postoji milující podřízenosti do jeho vůle. Podobně musí každý kněz usilovat o pokorné a přitom opravdové ztotožnění. Samozřejmě nesmíme zapomenout na to, že účinek služby nezávisí na svatosti služebníka, zároveň však nelze přehlédnout neobvyklou plodnost, jakou přináší spojení objektivní svatosti služby a subjektivní svatosti služebníka. Svatý farář arský se bezprostředně pustil do tohoto trpělivého a pokorného úkolu uvést do souladu svůj život služebníka se svatostí služby, kterou obdržel, když se rozhodl „žít“, fyzicky žít ve farním kostele. Tak nám to dosvědčuje jeho první životopisec: „Po svém příchodu si za svůj domov zvolil kostel. Vstupoval do něj před svítáním a neodcházel před večerní modlitbou Anděl Páně. Právě tam jej také hledali v případě potřeby.“

...Svatý farář také uměl „žít“ aktivně v rámci celého území své farnosti: pravidelně navštěvoval nemocné a rodiny, pořádal lidové misie a oslavy místních patronů, vybíral a spravoval prostředky pro své charitní a misijní dílo, zkrášloval a zařizoval farní kostel, pečoval o sirotky a vychovatele v „*Providence*“ (ústav, který založil), staral se o vzdělání a výchovu dětí, zakládal bratrstva a zval laiky, aby pracovali po jeho boku.

...Svatý Jan Maria Vianney své farníky učil především svědectvím vlastního života. Právě z jeho příkladu se učili modlit, zastavovat se často před svatostánkem a navštěvovat zde Ježíše v Nejsvětější svátosti.¹⁰⁶ „K dobré modlitbě není třeba říkat mnoho,“

¹⁰⁶ „Kontemplace (nazírání) je pohled víry upřený na Krista. Já se dívám na něho a on se dívá na mne, řekl venkovan z Arsu o své modlitbě před svatostánkem v době působení svého svatého faráře.“

vysvětloval jim farář. „Víme, že Ježíš je zde ve svatostánku: otevřeme mu svá srdce, radujme se z jeho svátostné přítomnosti. To je ta nejlepší modlitba.“ A vybízel je: „Přicházejte k přijímání, drazí bratři a sestry, přicházejte k Ježíši. Přicházejte z něj žít, abyste mohli žít s ním... Samozřejmě že jej nejste hodni, ale *vy jej potřebujete!*“ Tento způsob výchovy lidu k *přítomnosti blízko Eucharistie* a jejímu *přijímání* se ukázal jako nejeфекtivnější tehdy, když jej viděli slavit nejsvětější oběť mše svaté. Zúčastnění říkali, že „nebylo možno najít lepší příklad bohopocty ... Hleděl na hostii s nevýslovnou láskou... Všechny dobré skutky dohromady se nemohou rovnat oběti mše svaté,“ říkával, „neboť jsou skutky lidskými, zatímco mše svatá je dílem Božím.“ Byl přesvědčen o tom, že horlivost kněžského života zcela závisí na mši svaté: „Důvodem kněžské ochablosti je to, že kněz nevěnuje dostatečnou pozornost slavení mše. Můj Bože, jak musíme litovat kněze, který slaví tak, jako by konal nějakou všední činnost!“ Zvykl si také přinašet při slavení jako oběť svůj vlastní život: „Jak je dobré, když kněz nabízí každého rána sám sebe v oběť Bohu!“

Toto hluboké osobní sjednocení s obětí kříže jej prostým zvnitřněním vedlo od oltáře ke zpovědnici. Kněží by se nikdy neměli smířit s prázdnými zpovědnicemi či zjevným nezájmem věřících o tuto svátost. Ve Francii nebyla za časů faráře arského zpověď o nic přirozenější nebo častější, než je tomu dnes, a otřesy způsobené revolucí ještě dlouho omezovaly náboženskou praxi. Svátý Jan Maria Vianney však hledal všechny způsoby, jak ve svých kázáních a silou své přesvědčivosti pomoci farníkům, aby znovu objevili význam a krásu svátosti smíření, a představoval ji jako nezbytný požadavek vyplývající z eucharistické přítomnosti. Vytvořil tak „*kruh ctností*“. Tím, že trávil dlouhé hodiny v kostele před svatostánkem, inspiroval věřící, aby jej napodobovali v navštěvování Ježíše s vědomím, že jejich farář tam bude, připravený naslouchat a nabídnout odpuštění. Později jej vzrůstající počet kajícníků z celé Francie držel ve zpovědnici i šestnáct hodin denně. Říkalo se, že Ars se stal „velkou nemocnicí pro duše“. Vianneyův první životopisec vypráví, že „milost, kterou k obrácení hříšníků dostával, byla tak mocná, že je pronásledovala a nenechala je ani na okamžik v pokoji“. Svátý farář staví na podobné myšlenky, když říká: „Není to hříšník, kdo se vrací k Bohu, aby prosil o odpuštění, ale Bůh sám běží za hříšníkem a vede jej, aby se k němu obrátil... Tento dobrý Spasitel je tak plný lásky, že nás hledá všude.“

My kněží bychom měli cítit, že následující slova, která Vianney vkládal do úst Krista, jsou určena osobně každému z nás: „Uložím svým služebníkům, aby hříšníkům hlásali, že jsem připraven je uvítat, že mé milosrdenství je nezměrné.“ Od svatého Jana Marie Vianneye se můžeme učit vkládat neochvějnou důvěru ve svátost smíření, abychom z ní znovu učinili střed našich pastoračních snah a přistoupili na její „dialog spásy“. Svátý farář arský jednal s různými kajícníky odlišným způsobem. Ti, kdo do zpovědnice přicházeli vedeni hlubokou a pokornou touhou po Božím odpuštění, u něj našli povzbuzení, aby se ponořili do „záplavy Božího milosrdenství“, které všechno strhává svou silou. Byl-li někdo zneklidněn myšlenkami na svou křehkost a nestálost a sužován strachem z toho, že opět zhřeší, svátý farář arský mu ukázal tajemství Boží lásky těmito krásnými a jímavými slovy: „Dobrý Pán ví všechno. Ještě dříve, než se vyzpovídáte, on už ví, že opět zhřešíte, ale přesto vám odpouští. Jak veliká je láska našeho Boha: on se dokonce *nutí zapomenout na budoucnost*, aby nám mohl udělit své odpuštění!“ Těm ale, kdo se z hříchů vyznávali vlažně a netečně, vlastními slzami bo-

lesti jasně ukázal, jak „hanebný“ je jejich postoj: „Pláču, protože vy nepláčete,“ říkával. „Kdyby jen Pán nebyl tak dobrý! *Ale on je dobrý!* Člověk by musel být hotovou bestií, aby se mohl takto chovat k dobrému Otcí!“ Pokání v horlivých srdcích probouzel tak, že je nutil pohlédnout na bolest, jakou Bohu působí jejich hříchy a která se zračila ve tváři zpovědníka. Na druhou stranu těm, kdo k němu přicházeli s touhou a připraveni na hlubší duchovní život, doširoka otevíral hlubiny Boží lásky a vysvětloval jim nevýslovné krásy života ve sjednocení s ním a přebývání v jeho blízkosti: „Vše pod Božím dohledem, vše s Bohem, vše k Boží potěše ... Jak krásné to je!“ A učil je modlit se: „Můj Bože, uděl mi milost, abych tě miloval, jak jen nejvíce dovedu.“

Svatý farář arský byl ve své době schopen proměňovat srdce a životy tolika lidí proto, že jim dal zakusit milosrdnou lásku Pána. I dnešní doba potřebuje naléhavě podobné ohlašování a svědectví skutečné Lásky: *Deus caritas est*. (1 Jan 4, 8) Díky Ježíšovu slovu a svátostem shromáždil Jan Maria Vianney své stádo navzdory tomu, že jej vždy sužovalo přesvědčení o vlastní nedostatečnosti a kvůli pocitu nehodnosti nejdenněkrát zatoužil od svých farářských závazků utéci. S příkladnou poslušností své místo nikdy neopustil, přestože jej apoštolská horlivost pro spásu duší zcela stravovala. O vytrvání v naprosté věrnosti svému povolání a poslání usiloval praxí přísného asketismu: „Velkým neštěstím nás farářů,“ stěžoval si, „je to, že naše duše se stávají vlažnými.“ Měl tím na mysli, že farář si může snadno zvyknout na stav hříchu nebo lhůstivosti, ve kterém žije tak mnoho jemu svěřených lidí. Své vlastní tělo držel bděním a posty zkrátka, aby se nebouřilo proti jeho kněžské duši. Nevyhýbal se ani umrtvování pro dobro jemu svěřených duší a jako nápravu za mnohé hříchy, které vyslechl ve zpovědi. Svému spolubratru vysvětloval: „Takový je můj návod: hříšníkům dávám malé pokání a zbytek činím místo nich.“ Kromě skutečných kajících skutků, které svatý farář arský praktikoval, zůstává jádro jeho učení platné pro každého z nás: duše byly vykoupeny za cenu Ježíšovy vlastní krve a kněz se nemůže zasvětit jejich spáse, pokud odmítá osobní účast na „drahocenném“ vykoupení.

Tak jako v neklidných dobách arského faráře je i v dnešním světě třeba rozlišovat život a činnost kněží na základě *účinného svědectví evangelium*. Jak správně poznamenal papež Pavel VI., „dnešní člověk raději naslouchá svědkům, kteří něco dokazují činy, než učitelům, kteří to vykládají slovy, a učitelům naslouchá jen tehdy, jsou-li zároveň i svědky.“ Abychom nezakoušeli existenciální prázdnotu a neslevovali z účinnosti svého působení, musíme se stále znovu ptát: „Jsme skutečně prostoupeni Božím slovem? Je nám skutečnou potravou, z níž žijeme, více nežli chléb a věci tohoto světa? Opravdu je známe? Milujeme je? Vnitřně se tímto slovem zaobíráme do té míry, že skutečně poznamenává náš život a utváří naše myšlení?“ Tak jako Ježíš povolal Dvanáct, aby byli s ním (srov. Mk 3, 14), a až později je poslal hlásat, jsou i dnes kněží povolání přizpůsobovat se onomu „novému způsobu života“, který Pán Ježíš zahájil a apoštolové přijali.

...Papež Jan XXIII. ve své encyklice *Sacerdotii nostri primordia*, zveřejněné roku 1959 u příležitosti stoletého výročí úmrtí svatého Jana Marie Vianneye představil jeho asketismus se zvláštním odkazem ke třem evangelním radám, které tento papež považoval za nezbytné i pro kněze. „... Svatý farář arský tyto evangelní rady žil způsobem přiměřeným jeho kněžskému stavu. Jeho *chudoba* nebyla chudobou řeholníka či mniacha, ale taková, jaká je vlastní knězi: při správě mnoha peněžních prostředků (neboť bohatí poutníci jevíli přirozený zájem o jeho charitativní činnost) si uvědomoval, že

všechny dary byly určeny jeho kostelu, chudým, sirotkům, dívkám z „*Providence*“¹⁰⁷ a chudobným rodinám. V důsledku toho „bohatě dával druhým a velmi chudobně sobě“. Vysvětloval to takto: „Mé tajemství je jednoduché: rozdejte všechno a nic si neponechávejte.“ Postrádal-li někdy peníze, říkával laskavě žebrákům, kteří u něj klepali: „Dnes jsem tak chudý jako vy, jsem jedním z vás.“ Na konci svého života tak mohl říci s naprostým pokojem: „Už nemám nic. Dobrý Pán si mě může povolát, kdykoliv se mu zlíbí.“ Také jeho čistota vycházela z požadavků kladených na kněze pro jejich službu. Lze říci, že šlo o čistotu osoby, která se musí denně dotýkat Eucharistie, která o Eucharistii blaženě rozjímá a se stejnou blažeností ji nabízí svému stádcí. Říkalo se o něm, že „čistotu vyzařuje,“ a věřící to mohli pozorovat, když se obrátil ke svatostánku a hleděl na něj láskyplným pohledem. Konečně *poslušnost* svatého Jana Marie Vianneye nalezla své plné vyjádření v jeho věrnosti a svědomitém plnění každodenních kněžských povinností. Víme, jak jej sužovala myšlenka na vlastní nehodnost ke službě faráře a jak dychtil uprchnout, „aby mohl v samotě naříkat nad svým ubohým životem“. Jen poslušnost a palčivá touha po duších jej přesvědčily, aby setrval na svém místě. Tak to vysvětloval sobě i svým farníkům: „Neexistují dva správné způsoby, jak sloužit Bohu. Je jen jeden: sloužit mu tak, jak si přeje, abychom mu sloužili.“ Za zlaté pravidlo pro svůj život v poslušnosti považoval toto: „Dělej jen to, co můžeš předložit dobrému Pánu.“

...Draží bratři v kněžské službě, oslava 150. výročí úmrtí svatého Jana Marie Vianneye (1859) přichází po oslavě 150. výročí zjevení v Lurdech (1858). V roce 1959 poznamenal papež Jan XXIII., že „krátce předtím, než farář arský dovršil svou dlouhou a obdivuhodnou životní pouť, zjevila se v jiné oblasti Francie čistě a pokorně dívka Neposkvrněná Panna a odevzdala jí poselství o modlitbě a pokání, které i o sto let později přináší nesčetné duchovní plody. Život svatého kněze, jehož sté výročí si připomínáme, totiž skutečně byl jakoby předobrazem velkých nadpřirozených pravd, které byly zjeveny vizionářce v Massabielle. On sám měl k Neposkvrněnému početí Panny Marie velkou úctu, roku 1836 zasvětil Marii bez hříchu počaté svůj farní kostel a zajisté s velkou vírou a radostí přijal dogmatickou definici z roku 1854.“ Svatý farář také vždy připomínal věřícím, že „když nám Ježíš Kristus dal vše, co mohl, chtěl nám odkázat ještě to nejcennější, svou blahoslavenou Matku.“

Nejsvětější Panně svěřuji tento Rok kněží... Život z vroucí modlitby a vášnivá láska k ukřižovanému Kristu umožnily svatému Janu Marii Vianneyovi, aby denně rostl v naprostém obětování se Bohu a církvi. Kéž jeho příklad vede všechny kněze, aby svědčili o jednotě se svým biskupem, se svými spolubratry i s věřícími laiky, kterých je dnes, ostatně jako vždy, tolik zapotřebí. Navzdory všemu zlu, přítomnému v tomto světě, nás i dnes inspirují slova, která Kristus pronesl ke svým apoštolům ve večeradle: „Ve světě budete mít souzení. Ale buďte dobré mysli. Já jsem přemohl svět.“ (Jan 16, 33) Víra v božského Mistra nás posiluje, abychom do budoucnosti hleděli s důvěrou. Draží kněží, Kristus na vás spoléhá. Nechejte se jím okouzlit po vzoru svatého faráře arského. Tak se i vy stanete pro tento svět a dobu hlasateli naděje, smíření a pokoje!

S požehnáním BENEDICTUS PP. XVI. Ve Vatikánu, 16. června 2009.

¹⁰⁷ Tak pojmenoval dům, ve kterém bydlelo a učilo se více než šedesát osiřelých dívek. K udržení jeho chodu byl ochoten udělat cokoliv: „J'ai fait tous les commerces imaginables,“ říkával s úsměvem.

PŘÍLOHA 2

F. X. Šváb:

Zamřížované muškáty

Věnováno veledůstojnému pánu Antonínu Číhalovi, arcibisk. notáři a vrch. duchovnímu správci v hluboké úctě a oddanosti F. X. Š. (Praha – Pankrác, Věznice krajsk. trestn. soudu, 1936–37).

Modlitba¹⁰⁸

Matičko Boží, neprosím
o požehnání krokům mým
a přec se modlím tiše,
já vím, Tys sladká Paní má
a láska Tvá vše objímá,
kde troška víry dýše.

Nechtěl bych hmotných přání mít,
vše řeknu slovy: chudě žít
chci, - to mi zcela stačí,
modlitba má je růží nach,
je stejnou ve všech modlitbách,
však vím, že při ní pláči.

To když na klášter vzpomínám
a zřím: dnes jsem tu sám a sám,
chci vrátit se v ty světy, -
Matičko Boží, slyš můj hlas,
dej vrátit se, dej, abych zas
jak mnich Ti nosil květy.

Veledůstojný pane,

prosím Vás, abyste laskavě přijal malou moji sbírečku veršů z žalárního ovzduší. Neubráníl jsem se tomu, abych alespoň několik svých dojmů odsud nesvěřil papíru, (prosím při tom znovu, abyste uvěřil, že jsem poprvé vůbec v životě trestán a že tento trest je pro mne velmi krutý a proto také rozhodně i poslední).

Mnoho jsem také přemýšlel zde o životě a zdá se mi, že právě tato rána a trest má pro mne ten veliký význam, že nevidím splnění svých snů ve světském životě, a vím, že je mým největším přáním vrátit se zpět do kláštera jako laik, kde jsem již před třemi lety byl. (Bylo to u benediktinů v Přerově). Proto Vás prosím, abyste si laskavě povšiml, že nejčastěji píši věci podložené náboženstvím, že tedy mne život v podobném ovzduší uspokojuje a lituji jen toho, že jsem z kláštera odešel. Bylo to největší proto, že v kritické tísní jsem přestal uvažovati a dopustil se toho, co mě přivedlo sem a uzavřelo mi snad všechny cesty zpět do lepšího života. A přece by bylo kruté a nespravedlivé,

¹⁰⁸ Jedna z básní ze sbírky *Zamřížované muškáty*, psané rukou, věnovaná P. Antonínu Číhalovi.

kdyby nebylo pro mne odpuštění u lidí tak jako u Boha, a proto Vás také snažně prosím, abyste si laskavě všimal též mého chování zde, protože Vás chci prositi o laskavé doporučení Vaše, až odtud budu odcházet.

Chci se vrátit zpět do kláštera, a protože mi to bude jako trestanému těžké, budu právě Vám, veledůst. pane, nejhlubší vděčností zavázán do smrti, jestliže mi laskavě pomůžete k uskutečnění tohoto přání. Pro současný čas obracím se k Vám s prosbou, bylo-li by možno dovolení ku psaní na cele. Proto, že je dlouhá chvíle, a hlavně proto, abych měl něco v ruce pro první chvíle, až vyjdu ven. Věřím, že nakladatele naleznou a tato malá sbírka je dokladem, že nechci psát nic nedovoleného. Byl jsem již jako dítě (od 6 let) vychován v sirotčinci dominikánek, a proto se rád obírám náměty náboženskými.

Rače mě alespoň Vy, veledůstojný pane, přijati na milost. Věřím, že se k Vám netíkám zbytečně a Vaše přispění a vyplnění mé prosby bude pro mne dlouho znamenati nesmírně mnoho. Děkuji Vám ve své naději vřele předem, budu Vaším oddaným a vděčným služebníkem.

Váš F. Š.

PŘÍLOHA 3

SV. VALENTIN, biskup a mučovník (14. února.)¹⁰⁹

Jako apoštolé konali divy z moci Boží, tak i jiní svatí muži prvních křesťanských dob byli obdařeni darem zázraků. K nim počítáme i sv. Valentina, biskupa v městě Interamne v Itálii. Obdařen mocí zázraků, uzdravoval nemocné a tak obracel na křesťanskou víru. Zvláště pozoruhodný je případ uzdravení Cerimona. Cerimon byl syn řečníka Kratonu, měl všechny údy zbídačené bolestnou dnou. Jeho hřbet byl zkřivený v oblouk a hlava se mu skláněla až ke kolenům. Svatý biskup položil tohoto mrzáka na svůj zíněný šat, bděl u něho celou noc na modlitbách a odevzdal jej uzdraveného zpět Kratonovi. Po tomto zázraku uvěřil Kraton i manželka a celý jeho dům v Ježíše Krista a všichni se dali pokřtít.

Uzdravený Cerimon si za to biskupa zamiloval tou měrou, že ho už nechtěl opustit, ustanoviv se na tom, že mu bude sloužit po celý svůj život. Také jeho soudruhové Prokul, Efel i Apolonius, kteří se dříve věnovali výhradně světským vědám, přilnuli ke sv. Valentinovi. Byli od něho cvičeni v katolickém náboženství a tak upevnění ve víře, že pak sami svým příkladem obraceli vrstevníky na víru. Obrácení tolika lidí nemohlo ovšem zůstat zatajeno. Dověděl se prefekt římský Placidus, že i jeho syn je obrácen na víru Kristovu, pohnal sv. Valentina k soudu do Říma a ptal se ho, jakou mocí uzdravil syna Kratonova. A když sv. biskup odpověděl: „Žádnou jinou mocí, leč vyzváním Ježíše Krista, Syna Božího, jsem mu vrátil zdraví,“ tu prohlásil prefekt sv. Valentina za čarodějnika a rozkázal ho mučit. Svatý biskup byl nejprve zbičován a pak uvržen do žaláře, aby tam zemřel hladem. Poněvadž však po několik dní nepociťoval žádného hladu, byl na rozkaz prefekta v noci sťat mečem. Tělo sv. mučovníka odnesli jeho učed-

¹⁰⁹ Ukázka z knihy *Naši Miláčkové – životy sv. patronů* napsané P. Aloisem Pozbylem a vydané jeho vlastním nákladem.

níci do Interamny, kde jej uctivě pohřbili. Když se pak každodenně scházeli na jeho hrobě a chválili tam Boha, byli chyceni, odsouzeni a na smrt popraveni.

Sv. Valentin se v našich vlastech všeobecně ctí jako mocný přímluvce v nezhojitelných nemocech, zvláště při padoucnici.

Modlitba:

Bože, jehož láskou zanícen jsa sv. mučeník a biskup Valentin, překonal těžké útrapy, propůjč i nám, kteří jeho mučeníctví oslavujeme, abychom jeho pomocí byli chráněni od nemocí. Amen.

PŘÍLOHA 4

Ze života bohoslovců v olomouckém semináři

V prvním ročníku jsme byli v Olomouci umístěni na Kapitulním děkanství. Bylo nás v jednom pokoji 16... Náš seminář na Žerotínově náměstí byl první rok obsazen nacisty a teprve na podzim r. 1945 jsme se tam mohli přestěhovat. Tam už to bylo dobré, každý jsme měli svoji světničku „buňku“. Bylo tam jen nutné, postel, stůl se stoličkou a štelářem na knihy, skříň a umyvadlo. Na jednom poschodí bylo těch „buněk“ až 12. Byly od sebe odděleny jen tenkou stěnou, takže když někdo kýchnul tak mu celé poschodí volalo: „Pozdrav Pán Bůh.“

Karel Barták, pocházel z Hlučína, měl bohaté rodiče, obchodníky. Ti mu občas posílali balíčky na přilepsenou. A my před jeho svátkem, když jsme tušili, že v balíku bude něco víc, vyzvedli na vrátnici balík pro něj sami. Opatrně prohlédli a do dvou lahví s dobrým likérem po vyprázdnění nalili vodu. Vše zase k nepoznání zabalili a Karla stále dotazovali, koho všechno pozve na oslavu jeho svátku. Pak jsme domluvili, že přijde celý sbor i s představenými a že doufáme pěknou odměnu. On skutečně pozval představené i celý sbor, půjčil si skleničky z kuchyně a po našich gratulacích naléval k přípitku. Při přípitku jsme se divili, co že nám to nalil, že nás chce vodou odměnit. Karel zrudl a pak se obořil na nás: „Vy neřádi, vy jste mi to vyměnili?“ A představeným se omlouval, že to není jeho vina.¹¹⁰

¹¹⁰ Vybráno z Paměti Rev. Aloise Drábka, CHLJ, *Z Moravěnků na Vinici Páně do širého světa*, s. 4-5

Kněží vykonávající zpovědní službu mezi vojáky za 1. světové války v Drahotuších. Ve skupině šesti kněží vyfocených před drahotušskou farou r. 1915 jsou zleva stojící P. Vincenc Šrom, katecheta v Hranicích, (pan G. Adámek), P. J. Kaličinski a vpravo P. Josef Holek, drahotušský kaplan. Sedící první zleva je P. Karel Loníček, farář ve Stříteži a později v Podhoří, uprostřed P. František Příkryl, farář v Drahotuších a vpravo P. Jan Šulák, drahotušský kaplan.

P. Václav Otáhal vlevo a bohoslovec František Alex ve společnosti žen, které pomáhaly na faře (r. 1938).

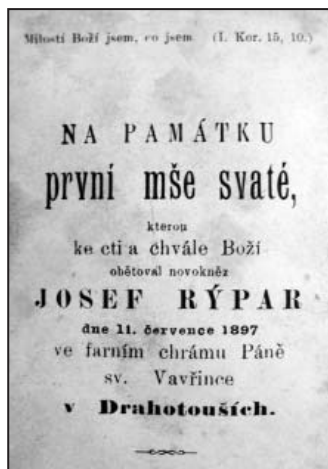
Instalace faráře, P. Josefa Brhela

2.5.1943 děkan František Géla, farář ze Soběchlebské uvažoval slavnostně do úřadu drahotušského faráře P. Josefa Brhela. K této příležitosti se zde sešli tyto kněží: zleva P. Josef Nováček, kaplan Drahotuše, P. Josef Šimoník, kaplan Uherský Brod, P. František Hadamčík, farář v Jezernici, P. František Alex, drahotušský rodák a kaplan v Holešově, P. Josef Brhel, farář, jeho bratr, P. Jan Brhel, kaplan v Bzenci, P. Josef Hulva, farář v Lipníku, žijící v Drahotuších jako důchodce a P. František Géla, děkan. Navíc zde stojí vpravo na kraji pan František Látal, kostelník a mezi P. Hadamčíkem a P. Alexem je pan Jan Brhel, rolník z Lidečka, otec faráře.

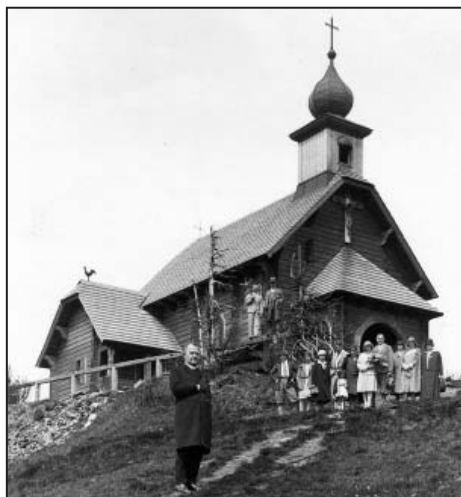

P. Josef Brhel s ministranty.

Fotografie
ze života
P. Josefa Rýpara

*P. Josef Rýpar
při pouti
na Vřesové studánce
v Jeseníkách.*

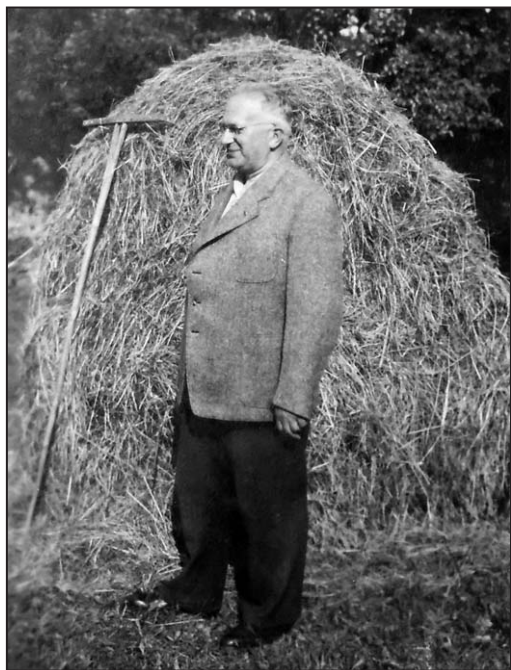
P. Joset Rýpar r. 1941

P. Jan Rýpar se svým otcem

P. Jan Vinkler v primičním průvodu z fary do kostela mezi družičkami (r. 1963)

P. Hejna jako farní hospodář.

P. Hejna s ministranty a s dětmi při 1. svatém přijímání před okny drahotušské fary

62-64	69A	81-21A	95/166-67	109
1	1-5	16		111
61				
60				
57		7A		
56	55-56			
54	110-			
53				
52				
51				
50				
49				
48				
47				
46				
45				
44				
43				
42				
41				
40				
39				
38				
37				
36				
35				
34				
33				
32				
31				
30				
29				
28				
27				
26				
25				
24				
23				
22				
21				
20				
19				
18				
17				
16				
15				
14				
13				
12				
11				
10				
9				
8				
7				
6				
5				
4				
3				
2				
1				

IV.

P. Macháč

P. Hýnek

P. Beněš

I.

P. Rýpar

P. Kostruch

Místa na drahotušském hřbitově, kde jsou pochováni kněží.

1. P. Ondřej Kellner: pohřben těsně přede dveřmi u kaple sv. Anny.
2. P. Jan Rada: pohřben u kaple sv. Anny pod chodníkem bezprostředně před vchodem do kaple.
3. P. Petr Vysoudil: pohřben v kapli sv. Anny.
4. P. František Hynek: pohřben v hrobě č. 185 v I. skupině (zrušený hrob).
5. P. Vincenc Šrom: pohřben v hrobě č. 135-136-137 ve II. skupině (rodinný hrob).
6. P. Jan Macháč: pohřben v hrobě č. 169-170 v I. skupině (rodinný hrob).
7. P. František Příkryl: pohřben v kněžském hrobě č. 2 ve IV. skupině (kněžský hrob).
8. P. František Beneš: pohřben v hrobě č. 313-314 v I. skupině (rodinný hrob).
9. P. Jan Rýpar: pohřben v hrobě č. 715-716-717 v I. skupině (rodinný hrob).
10. P. Alois Kostruch: pohřben v hrobě č. 116 ve IV. skupině (kněžský hrob).

Hrob P. Františka Příkryla.

PRAMENY

Pamětní kniha farnosti Drahotuše (tři svazky)
Pamětní kniha farnosti Přerov.
Pamětní kniha farnosti Běloutín.
Pamětní kniha farnosti Týn nad Bečvou.
Pamětní kniha farnosti Středolesí.
Pamětní kniha farnosti Velká Bystřice.
Pamětní kniha farnosti Hranice
Pamětní kniha farnosti Břest.
Pamětní kniha farnosti Hoštálková
Pamětní kniha farnosti Nová Ulice
Pamětní kniha farnosti Hustopeče nad Bečvou, svazek II.
Matrica decanatus Lipnicensis
Pamětní kniha obce Velké I. (do roku 1918)

LITERATURA

BENEŠ, Josef. *Kaine, kde je tvůj bratr?* Praha: Česká katolická charita 1971.
DRÁBEK, Alois. *Paměti Rev. Aloise Drábka, CHLJ, Z Moravěnký na Vinici Páně do širého světa. Drahotuše, historie a přítomnost.* Hranice 2008.
Hřbitovy v Hranicích a Drahotuších. Hranice 2006.
INDRA, B., TUČEK, A. *Paměti drahotušských kronikářů 1571–1911.* Olomouc 1947.
KRŠKA, Ivan. *Z dějin duchovní správy v Potštátě.* Potštát 2009.
Klokočí, dějiny a přítomnost obce. Klokočí 2007.
POZBYL, Alois. *Naši Miláčkové – životy sv. patronů.*
SOBOTKA, Richard. *Bosý poutník – životní příběh kněze P. Aloise Pozbyla.* 2001.
TKADLČÍK, Vojtěch. *Cyrlometodějský kult na křesťanském Západě.* Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1995.
VLČEK, Vojtěch. *Kříž jsem hlásal, kříž jsem snášel.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství 2006.
WEIGEL, Stanislav. *Tajemství Eucharistie,* Brno: Kartuziánské nakladatelství 2004.
WOLNY, Gregor. *Kirchliche Topografie von Mähren,* Olomoucká arcidiecéze, svazek V.

NOVINY ČASOPISY A LETÁKY

Deník Slovácko, *Na Hradské s P. Františkem Přikrylem po stopách věrozvěstů (nejen) v Chříbech.*
FOJTÍKOVÁ, Lenka. Rozhovor s P. Františkem Adamcem. *Katolický týdeník* 2007, č. 36.
RAFAJA, František. Vzpomínka na nezapomenutelného P. Františka Alexe. *Holešovsko* 12/2008
Rozhovor s P. Františkem Pevným. *Bulletin Jezuité*, roč. XVII, 1/2008, s. 15-18.
Senátor Jan Rýpar zemřel. *Přehled, Nezávislý týdeník kraje hranicko-lipnického a novojičského.* 17.6.1938. roč. VIII., č. 25.
SPISAR, Josef. Za Msgrem ThDr. Fr. Přikrylem. *Zvláštní otisk z Časopisu Vlastivědného spolku musejního v Olomouci*, 1940, roč. 53, č. 197 a 198.
SPISAR, Josef. Msgr ThDr. František Přikryl, *Zvláštní otisk z časopisu Záhorská kronika*, 20.9.1937 roč. 20.
SVOBODOVÁ, Hana. *Slovo o autorovi k výstavě S. Weigela: Umění dívat se.*

INTERNET

www.obecradotin.cz ze dne 9.6.2010.
www.baska.cz/cz/farnosti/
www.libina.cz, rozhovor s Andreou Červinkovou z r. 2005.

Obsah

Předmluva / 5

Dějiny katolické duchovní správy v Drahotuších / 7

Kněží, Rodáci z drahotušské farnosti / 40

Přílohy / 52

Obrazová příloha / 60

TOTO DÍLO JE VYDÁNO S FINANČNÍ PODPOROU
HASIČSKÝCH SBORŮ 12. OKRSKU DRAHOTUŠE.

Autor: P. Martin Vévoda

Jazykovou korekturu provedla Mgr. Anna Voldánová

Tisk: Tiskárna Křupka Mohelnice

Pamětní obrázek novokněže Aloise Pozbyla.

1. strana obálky: letecký pohled na farní kostel v Drahotuších
4. strana obálky: oltářní obraz patrona kostela, sv. Vavřince

